虚空藏菩萨经

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说 明

本简体注音版《虚空藏菩萨经》，根据《乾隆大藏经》大乘大集部，第 0064 部，姚秦罽宾三藏佛陀耶舍译《虚空藏菩萨经》原藏雕板印刷影印本校正注音。句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二二年九月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

● 起诵仪

诵经警文

1、未诵前，漱口，澡手。当净三业，若三业无亏，则百福俱集。三业者，身、口、意也。端身正坐，如对圣容，则身业净也。口无杂言，断诸嬉笑，则口业净也。意不散乱，屏息万缘，则意业净也。

2、未诵前，已诵后，俱要对圣像前合掌三礼。如无佛像，对经、对空礼拜亦可。

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù
炉香乍爇．法界蒙薰．诸佛海会悉遥闻．随处

jié xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquánshēn
结祥云．诚意方殷．诸佛现全身。

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

（三遍）

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵．修唎修唎．摩诃修唎．修修唎．萨婆诃．

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

（三遍）

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù
唵．娑嚩．婆嚩秫驮．娑嚩达摩娑嚩．婆嚩秫度

hàn
憾．

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

（三遍）

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē

南無三满哆．母驮喃．唵度噜度噜．地尾．娑婆诃．

pǔ gòngyǎngzhēnyán

普供养真言

（三遍）

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ fá zǐ là hòng

唵．誐誐曩．三婆嚩．韈日啰斛．

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó

南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ bǎiqiānwàn jié nánzāo yù

无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì

我今见闻得受持 愿解如来真实义

ná mó xū kōngzàng pú sà mó hē sà

南無虚空藏菩萨摩诃萨（合掌三称）

xū kōngzàng pú sà jīng

虚空藏菩萨经

yáo qín jì bīn sānzàng fó tuó yē shè yì

姚秦罽宾三藏佛陀耶舍译

rú shì wǒ wén

如是我闻：

yī shí fó zhù qié luó dǐ chì shān yī móu ní xiān suǒ zhù zhī chù

一时，佛住佉罗底翅山依牟尼仙所住之处，

yǔ wú liàng dà bǐ qiū zhòng fù yǔ wú liàng wú biān ē sēng qí héng hé

与无量大比丘众；复与无量无边阿僧祇恒河

shā shù pú sà mó hē sà jù jiē cóng tā fāng yì fó chà lái ěr shí

沙数菩萨摩诃萨俱，皆从他方异佛刹来。尔时，

shì zūn yù wèi dà zhòng shuō sì biàn cái sān míng fàn hèng zhù pò è yè

世尊欲为大众说四辩才、三明、梵行住破恶业

zhàng tuó luó ní jīng

障陀罗尼经。

ěr shí xī fāng guò bā shí héng hé shā shì jiè yǒu yī fó chà

尔时，西方过八十恒河沙世界，有一佛刹，

míng yī qiè xiāng jí yī qí zhōng zhòng shēng chéng jiù wǔ zhuó bǐ

名一切香集依，其中众生，成就五浊。彼

guó yǒu fó míng shèng huā fū zàng rú lái yīng gòng[1] zhèng biàn zhī

国有佛，名胜华敷藏如来、应供[1]、正遍知、

míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū

明行足、善逝、世间解、无上士、调御丈夫、

tiān rén shī fó shì zūn bǐ fó jīn zhèng wèi zhū dà zhòng zhuàn miào

天人师、佛、世尊，彼佛今正为诸大众转妙

fǎ lún bǐ yǒu pú sà mó hē sà míng xū kōng zàng yǐ cóng bǐ fó

法轮。彼有菩萨摩诃萨，名虚空藏，已从彼佛

wén shēn miào fǎ dé zhū chán dìng shí bǐ pú sà jiàn yú tā fāng wú

闻深妙法，得诸禅定。时，彼菩萨见于他方无

liàng wú biān ē sēng qí shù zhū dà pú sà shēn shēng xū kōng wǎng yì

量无边阿僧祇数诸大菩萨，身升虚空，往诣

[1] 丽本：应；永乐北藏本及龙藏本：应供

dōngfāng yòu fù yáojiàn dōngfāng shì jiè yǒu dà guāngmíng jí biàn
东方，又复遥见东方世界有大光明。即便
wǎng yì shènghuā fū zàng fó suǒ tóu miàn lǐ zú rào bǎi qiān zā
往诣胜华敷藏佛所，头面礼足，绕百千匝，
hú guì hé zhǎng ér bó fó yán shì zūn wǒ jiàn tā fāng wú liàng wú
胡跪合掌，而白佛言："世尊！我见他方无量无
biān ē sēng qí shù zhū dà pú sà shēnshēng xū kōng wǎng yì dōngfāng
边阿僧祇数诸大菩萨，身升虚空，往诣东方，
yòu fù yáojiàn dōngfāng shì jiè yǒu dà guāngmíng yǐ hé yīn yuán ér yǒu
又复遥见东方世界有大光明，以何因缘而有
sī shì wéiyuànwèi wǒ jù jiě shuō zhī
斯事？唯愿为我具解说之。"

shí shènghuā fū zàng fó gào xū kōngzàng pú sà yán shànnán
时，胜华敷藏佛告虚空藏菩萨言："善男
zǐ dōngfāng qù cǐ guò bā shí héng hé shā shì jiè yǒu yī fó chà míng
子，东方去此过八十恒河沙世界有一佛刹，名
yuē suō pó qí zhōngzhòngshēng chéng jiù wǔ zhuó bǐ guóyǒu fó
曰娑婆，其中众生，成就五浊。彼国有佛，
míng shì jiā móu ní rú lái yīnggòng[2] zhèngbiàn zhī míngxíng zú
名释迦牟尼如来、应供[2]、正遍知、明行足、
shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī
善逝、世间解、无上士、调御丈夫、天人师、
fó shì zūn jīn zhě zài yú qié luó dǐ chì shān yī móu ní xiānsuǒ zhù zhī
佛、世尊。今者在于佉罗底翅山依牟尼仙所住之
chù wèi lìng fǎ liú bú duàn jué gù wèi lìng sānbǎochángzhù shì gù
处，为令法流不断绝故，为令三宝常住世故，
wèixiángzhū mó jiàn fǎ chuáng gù wèi bì shēng sǐ kāi bō niè pán gù
为降诸魔建法幢故，为闭生死开般涅槃故，
wèi zhū pú sà jí yǐ shēngwénzhū lái dà zhòng yù shuō sì biàn cái sān
为诸菩萨及以声闻诸来大众欲说四辩才、三
míng fànhèngzhù pò è yè zhàngtuó luó ní jīng gù yù lìng shí fāngzhū
明、梵行住破恶业障陀罗尼经故；欲令十方诸
fó chà tǔ yī qiè pú sà cónghuān xǐ dì nǎi zhì bǔ chù zhù bú gòng
佛刹土一切菩萨，从欢喜地乃至补处，住不共
fǎ bù suí tā xìn shàn yú fāngbiàn jù wú ài biàn rú cǐ dà

[2] 丽本：应；永乐北藏本及龙藏本：应供

shì xī yún jí gù shì yǐ bǐ fó fàng sī guāngmíng qí zhū pú sà jiàn
士悉云集故，是以彼佛放斯光明。其诸菩萨见
cǐ guāng yǐ chéng xū ér wǎng zhì bǐ è shì wèi zhū zhòngshēng
此光已，乘虚而往，至彼恶世，为诸众生
shuō pò è yè zhàng tuó luó ní bǐ fó guó tǔ yì jù wǔ zhuó yǔ cǐ
说破恶业障陀罗尼。彼佛国土亦具五浊，与此
shì jiè děng wú yǒu yì rǔ jīn yīngwǎng suō pó shì jiè lǐ bài gòngyǎng
世界等无有异。汝今应往娑婆世界，礼拜供养，
tīng shòu zhèng fǎ bìng wèi bǐ guó zhū è zhòngshēng shuō pò è yè zhàng
听受正法，并为彼国诸恶众生说破恶业障
tuó luó ní
陀罗尼。”

shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà wén fó yǔ yǐ huān xǐ yǒng
时，虚空藏菩萨摩诃萨闻佛语已，欢喜踊
yuè yǔ bā shí yì pú sà tóng shí fā shēng ér bó fó yán shì zūn
跃，与八十亿菩萨同时发声而白佛言：“世尊！
wǒ jīn kě yǎng yù jiàn bǐ fó jīn dāngchéng fó wēishén yì suō pó shì
我今渴仰欲见彼佛。今当承佛威神，诣娑婆世
jiè shì jiā móu ní fó suǒ lǐ jìn gòngyǎng tīng shòuzhèng fǎ yì wèi
界释迦牟尼佛所，礼觐供养，听受正法，亦为
bǐ guó zhū è zhòngshēng shuō pò è yè zhàng tuó luó ní
彼国诸恶众生说破恶业障陀罗尼。”

shí shènghuā fū zàng fó dá xū kōngzàng pú sà mó hē sà yán
时，胜华敷藏佛答虚空藏菩萨摩诃萨言：
shàn zāi shàn zāi rǔ zì zhī shí
“善哉！善哉！汝自知时。”

shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí yǔ bā shí yì pú sà jù
时，虚空藏菩萨摩诃萨即与八十亿菩萨俱，
dǐng lǐ fó zú shēnshēng xū kōng yì suō pó shì jiè
顶礼佛足，身升虚空，诣娑婆世界。

ěr shí xī fāngyǒu rú yì bǎozhū guāngxiàn yǐ wú liàng shì jiā
尔时，西方有如意宝珠光现，以无量释迦
pí léng qié bǎo ér wéi wéi rào qí zhū guāngmíng bì yú yī qiè rén tiān
毗楞伽宝而为围绕。其珠光明蔽于一切人、天、
bā bù shēngwén pú sà rì yuèxīngchén dì shuǐhuǒfēng jiè suǒ
八部、声闻、菩萨，日月星辰、地水火风界所
yǒuguāngmíng jiē bú fù xiàn shí huì dà zhòng wéi dǔ fó guāng jí yǐ
有光明皆不复现。时会大众，唯睹佛光及以

zhū guāng wú liàng wú biān bù kě sī yì bù kě yánshuō wú fù yú
珠光无量无边，不可思议，不可言说，无复余

sè wéi jiàn xū kōng ěr shí rú lái guāngxiàngzhàoyào shí huì dà
色，唯见虚空。尔时，如来光相照曜。时会大

zhòng gè bú zì jiàn yì bú jiàn tā yī qiè zhū sè xī miè wú yú
众，各不自见，亦不见他，一切诸色悉灭无余，

bù yǔ yǎn duì bù dé zì shēn sè xiàngxíngmào jí yú suǒ chù wú bǐ
不与眼对，不得自身色相形貌，及于所触无彼、

wú cǐ yì wú zhōngjiān suí suǒ shì fāng jiē xī rú shì yì fù bú
无此、亦无中间，随所视方皆悉如是。亦复不

jiàn rì yuèxīng xiù dì jiè shuǐ jiè huǒ jiè fēng jiè xī jiē wú yǒu
见日月星宿，地界、水界、火界、风界悉皆无有

yǔ yǎn duì zhě ěr bù wénshēng bí bú xiù xiāng shé bù zhī wèi
与眼对者。耳不闻声，鼻不嗅香，舌不知味，

shēn bù jué chù zhū xīn shù fǎ yì wú suǒyuán yú wǒ wǒ suǒ wú fù
身不觉触，诸心数法亦无所缘，于我、我所无复

qǐ xiàng yì wú liù rù fēn bié zhī xiǎng bù dé zhū dà zhū lái dà zhòng
起相，亦无六入分别之想，不得诸大诸来大众，

wéi jiàn fó guāng jí yǐ zhūguāng qí zhū chún yǐ wú liàng shì jiā pí léng
唯见佛光及以珠光，其珠纯以无量释迦毗楞

qié bǎo ér wéi wéi rào
伽宝而为围绕。

yú qí huì zhōng zhū dà pú sà wèi dēng shí zhù dé shǒuléngyán
于其会中，诸大菩萨位登十住得首楞严

sān mèi jí yī shēng bǔ chùzhě jiàn cǐ xiàng yǐ shēn xīn ān wěn bù
三昧及一生补处者，见此相已，身心安隐，不

jīng bú bù suǒ yǐ zhě hé yuán jiě fǎ xiàng zì xìngzhēn shí jí yǐ
惊不怖。所以者何？缘解法相自性真实，及以

yú rú dì yī yì kōng gù qí yú pú sà jí shēngwénzhòng tiān lóng
于如第一义空故。其余菩萨及声闻众、天、龙、

yè chā qián tà pó ē xiū[3] luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu
夜叉、乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺

luó qié jiū pán tú è guǐ pí shè zhē fù dānnuó jiā zhā fù
罗伽、鸠槃荼、饿鬼、毗舍遮、富单那、迦吒富

dānnuó rén fēi rén děng jiàn cǐ xiàng yǐ jīng bù mí mèn qí
单那、人、非人等，见此相已，惊怖迷闷，其

[3] 丽本：修；永乐北藏本及龙藏本：脩

xīn rǎoluàn gè bù xiāngjiàn yì wú wènchù xīn zì sī wéi bù
心扰乱，各不相见，亦无问处，心自思惟：“不
zhī hé yuányǒu cǐ yì xiàng yì fù bù zhī shì shéishén lì
知何缘有此异相？亦复不知是谁神力？”

ěr shí zhòngzhōngyǒu yī pú sà mó hē sà míngyuē fàndǐng
尔时，众 中 有一菩萨摩诃萨，名曰梵顶，
qí shǒu fó zú cháng guì hé zhǎng ér shuō jì yán
稽首佛足， 长 跪合 掌 ，而说偈言：

yī qiè fǎ zì xìng zhòngshēng wú zhī zhě
一切法自性 众 生 无知者
xì zhuó yú sè yìn liù qíng suǒ yú huò
系著于色阴 六情所愚惑
bú jiàn yú yī yìn tuī xún qiú sè yìn
不见于一阴 推寻求色阴
yú fó fǎ shēng yí jīn huì yǒu cǐ rén
于佛法生疑 今会有此人
yuàn shuō jué dìng fǎ wèi duàn zhū yí wǎng
愿说决定法 为断诸疑网
shǐ zhī bǐ cǐ àn dài dé xū kōng rěn
使知彼此岸 逮得虚空忍
yǒng jiàn rù sān mèi shēn xiàng bù kě shuō
勇健入三昧 身相不可说
rú yì dà bǎo zhū cháng zài qí dǐngshàng
如意大宝珠 常在其顶上
shì jiā pí léng qié ér yǐ wéi rào zhī
释迦毗楞伽 而以围绕之
cǐ huì zhū dà shì wèi jiē shí dì zhě
此会诸大士 位皆十地者
dé shǒu léng yán dìng jí yī shēng bǔ chù
得首楞严定 及一生补处
sī děng zhū pú sà xī jiē yáo jiàn zhī
斯等诸菩萨 悉皆遥见之
dǔ cǐ ruì xiàng yǐ bì zhī shèng shì lái
睹此瑞相已 必知胜士来
lǐ jìn wú shàng zūn yīn shuō shēn miào fǎ
礼觐无上尊 因说深妙法
ān wèi bù zhòngshēng guī yī tiān rén shī
安慰怖众生 归依天人师

yǒng měng suǒ xíng chù　　jiào huà shú zhòng shēng
勇 猛 所行处　教化熟 众 生

ěr shí　　shì zūn ér shuō jì yán
尔时，世尊而说偈言：

shàn zāi rú rǔ shuō　　dìng zhě suǒ xíng chù
善 哉如汝 说　定 者所行处

shēn xiàng bù kě jiàn　　xiū huì néng tuī qiú
身 相 不可见　修慧 能 推求

cǐ shì xū kōng zàng　　cháng suǒ xíng zhǐ chù
此是虚 空 藏　常 所行止处

wú yī wú xì lùn　　sān mèi lì shì xiàn
无 依无 戏 论　三昧力示现

zhòng shēng zhuó èr jiàn　　cháng wéi suǒ mí huò
众 生 著二见　常 为所迷惑

yǐ bǐ mí huò gù　　bù zhī bǐ cǐ àn
以 彼 迷 惑 故　不知彼此岸

yù lí yú èr jiàn　　xiū bù kě shuō xíng
欲 离 于 二 见　修不可 说 行

sù jí dé jiū jìng　　mǎn zú yú zhū dì
速 疾 得 究 竟　满 足于诸地

fù cì　shànnán zǐ　　chū fā xīn pú sà mó hē sà　　chū kě
“复次，善男子，初发心菩萨摩诃萨，初可

shuō xiàng jí pānyuán xiàng xiū liù bō luó mì　　nǎi zhì zhī yú dì shuǐ
说 相及攀 缘 相 修六波罗蜜，乃至知于地、水、

huǒ fēng　xū kōng jí shí shēng miè zhī xiàng　　rú shí zhī xìng　　fù zhī
火、风、虚空及识 生 灭之 相 、如实之性。复知

zhū fǎ bù kě yánshuō　　wú yǒu zì xìng　　wú shēng wú miè　　wú yǒu pān
诸法不可言 说，无有自性，无 生 无灭，无有攀

yuán bú dòng bù yáo　　kōng wú suǒ yǒu　　yī qiè zhū fǎ rú shì xiū xíng
缘，不 动 不摇，空无所有。一切诸法如是修行，

lí duàn cháng jiàn　　bù shēng bù wèi　　yú yī qiè fǎ bù qǐ chù xiǎng
离 断 常 见，不 生 怖畏，于一切法不起触 想，

xīn wú pānyuán　　kōng wú suǒ yǒu　　rú shì xiū xíng　　sù jí jù zú liù
心无攀 缘，空无所有。如是修行，速疾具足六

bō luó mì　　gèng bú fù zhù duàn cháng jiàn zhōng　　dāng yú rú lái shuō
波罗蜜，更不复住 断 常 见 中 。”当 于如来说

cǐ yǔ shí　　yī qiè dà zhòng jiàn　　wén　jué　　zhī rú běn sè xiàng
此语时，一切大 众 见、闻、觉、知如本色 像，

ér yú jìng jiè bù qǔ qí xiàng
而于境界不取其相。

ěr shí shì zūn jí shēn yòushǒu zhǐ yú xī fāng ér zuò cǐ yán
尔时，世尊即伸[4]右手指于西方，而作此言：

rú sī guāng ruì shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà yù lái zhī xiàng
“如斯光瑞是虚空藏菩萨摩诃萨欲来之相。

shì pú sà jù zhū sānmèiyóu rú dà hǎi zhù pú sà jiè rú xū mí shān
是菩萨具诸三昧犹如大海，住菩萨戒如须弥山，

rěn rǔ zhī xīn yóu rú jīn gāng jīng jìn yǒngměngyóu rú jí fēng zhì rú
忍辱之心犹如金刚，精进勇猛犹如疾风，智如

xū kōng huì rú héngshā zhū pú sà zhōng rú dà shèngchuáng xiàng
虚空，慧如恒沙，诸菩萨中如大胜幢，向

bō niè pán zhī dà dǎo shī shàngēn zhī dì shì pín qióngzhě jí xiáng zhī
般涅槃之大导师，善根之地，是贫穷者吉祥之

píng rù àn zhě rì shī dàozhěyuè shì bù wèizhě suǒ guī yī chù
瓶，入暗者日，失道者月，是怖畏者所归依处，

fán nǎojiāo rè gān lù zhī shuǐ shàngēnzhězhàng bō niè pánqiáo shēng
烦恼焦热甘露之水，善根者杖，般涅槃桥，生

tiānzhě tī dù shēng sǐ chuán yóukuàng lù shèng fěi bàng è kǒu
天者梯，度生死船，由旷路乘，诽谤恶口

rè nǎozhě gài xiángzhū wàidàoyóu rú shī zǐ néngjìng zhūjiànyóu rú
热恼者盖，降诸外道犹如师子，能净诸见犹如

yǔ shuǐ pò fán nǎoyuànyóu rú pī lì huǐ jiè zhěyào shēngshàngēn
雨水，破烦恼怨犹如霹雳，毁戒者药，生善根

yá yóu ruò chūn zé zhuāngyán pú sà yóu rú huāmán xiǎnshàn è xíng
芽[5]犹若春泽，庄严菩萨犹如华鬘，显善恶行

yóu rú míngjìng wú cán kuì zhěshàngmiào yī fú sān kǔ bìngzhě zhī dà
犹如明镜，无惭愧者上妙衣服，三苦病者之大

liáng yī shì rè kě zhěmíngyuè zhī zhū pí jí zhěchuáng jù zhū sān
良医，是热渴者明月之珠，疲极者床，具诸三

mèiyóu rú rì zhū qù pú tí lù dà niú zhī chē yóuchándìngzhěqīng
昧犹如日珠，趣菩提路大牛之车，游禅定者清

liánghuā chí zhù pú tí mán bō luó mì guǒ shì shí dì zhōng rú yì
凉华池，助菩提鬘，波罗蜜果，是十地中如意

mó ní shì qiú shǒuléngyánzhě bō lì zhì duō luó shù fá è jiàndāo
摩尼，是求首楞严者波利质多罗树，伐恶见刀，

[4] 丽本：申；永乐北藏本及龙藏本：伸
[5] 丽本：牙；永乐北藏本及龙藏本：芽

duàn fán nǎo xí yóu rú jīn gāng xiáng fú zhū mó shēng zhū gōng dé zhì huì
断烦恼习犹如金刚，降伏诸魔生诸功德智慧

bǎo zàng yī yú yī qiè zhū fó gōng dé shì zhū yuán jué suǒ yī kū zhái
宝藏，依于一切诸佛功德，是诸缘觉所依窟宅，

shì shēng wén yǎn shēng tiān zhě míng xíng xié dào zhě zhèng zhí zhī lù
是声闻眼，生天者明[6]，行邪道者正直之路，

shì chù shēng guī è guǐ zhī hù shì dì yù jiù yī qiè zhòng shēng
是畜生归，饿鬼之怙，是地狱救，一切众生

wú shàng fú tián sān shì zhū fó dì yī fǔ chén néng hù fǎ chéng
无上福田，三世诸佛第一辅臣。能护法城，

yǐ jù zhuāng yán shí bā bú gòng zhū fó mì zàng mǎn zú chéng jiù fó
已具庄严十八不共诸佛秘藏，满足成就佛

zhī zhì huì yī qiè rén tiān suǒ yīng gòng yǎng wéi chú rú lái yú wú jí
之智慧，一切人天所应供养，唯除如来余无及

zhě rǔ děng dà zhòng jiē yīng shēn xīn gōng jìng fèng yíng xū kōng zàng pú
者。汝等大众，皆应深心恭敬奉迎虚空藏菩

sà mó hē sà suí lì suǒ néng yīng yǐ miào bǎo chuáng fān sǎn
萨摩诃萨，随力所能，应以妙宝、幢幡、伞

gài huā xiāng yīng luò mò xiāng tú xiāng yī fú wò jù
盖、华香、璎珞、末香、涂香、衣服、卧具、

gē bài zàn tàn píng zhì dào lù zhǒng zhǒng zhuāng yán zūn zhòng gòng yǎng
歌呗赞叹、平治道路，种种庄严尊重供养。

rǔ děng dà zhòng jiē yì yīng chéng rú shì gōng dé qì
汝等大众，皆亦应成如是功德器。”

ěr shí dà zhòng yǒu cóng zuò qǐ xiàng xū kōng zàng pú sà suǒ
尔时，大众有从座起，向虚空藏菩萨所

xiàn ruì fāng yǒng yuè huān xǐ yán mào yí yuè duān mù zhuān zhù
现瑞方，踊跃欢喜，颜貌怡悦，端目专注，

jù gòng fèng yíng yú pú sà mó hē sà jí dà shēng wén tiān zhǔ lóng
俱共奉迎。余菩萨摩诃萨及大声闻、天主、龙

zhǔ yè chā zhǔ qián tà pó zhǔ ē xiū luó zhǔ jiā lóu luó zhǔ
主、夜叉主、乾闼婆主、阿修罗主、迦楼罗主、

jǐn nà luó zhǔ mó hóu luó qié zhǔ wǔ tōng xiān rén zhǔ gè zuò shì niàn
紧那罗主、摩睺罗伽主、五通仙人主各作是念：

wǒ děng dāng bàn hé děng zuì shàng zuì miào gòng jù ér yǐ gòng yǎng
“我等当办何等最上最妙供具而以供养

[6] 丽本：眼；永乐北藏本及龙藏本：明

bǐ dà shì yé
彼大士耶？”

ěr shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí yǐ shén lì biànsuō pó
尔时，虚空藏菩萨摩诃萨即以神力变娑婆

shì jiè chúzhòng huì è jí zhū qiū shān wǎ lì jīng jí kēngkǎn duī
世界，除众秽恶及诸丘山、瓦砾荆棘、坑坎堆

fù kuàng yě xiǎn ài fēngchényún wù jiē xī chéng jì qī bǎowéi
[7]阜、旷野险隘，风尘云雾皆悉澄霁，七宝为

dì píngtǎn rú zhǎng wú liàngzhòngbǎo yǐ wéi lín shù zhī yè huāguǒ jiē
地平坦如掌，无量众宝以为林树，枝叶花果皆

yǐ bǎochéng mínghuāruǎncǎo yì fù rú shì xiāng qì fēn liè pǔ xūn
以宝成，名花软草亦复如是，香气芬烈普熏

shì jiè suō pó jiè zhōng yī qiè zhòngshēng wú zhū kǔ huàn mánglóng
世界。娑婆界中，一切众生无诸苦患，盲聋、

yīn yǎ lóngcán bǎi jí yī shí chú yù qí yuàn è zhě xiánshēng
喑哑、瘿残、百疾一时除愈；其怨恶者，咸生

cí xīn dì yù è guǐ zhū chǔtòngshēng jiē xī xiū xī yǐn shí
慈心；地狱饿鬼诸楚痛声，皆悉休息；饮食、

yī fú zhuāngyán zhī jù zì ránfēng zú qí zhūzhòngshēng miào sè
衣服、庄严之具自然丰足。其诸众生，妙色

duānzhèng zhī jié jù zú wēi dé dì yī chúzhū jié shǐ xīn dé
端正，肢[8]节具足，威德第一，除诸结使，心得

jì jìng yú zhūshàngēnshēnshēng xīn yào yǐ qīngjìng xìn ān zhù sānbǎo
寂静，于诸善根深生欣乐，以清净信安住三宝。

yī qiè dà zhòngliǎngshǒu jiē yǒu rú yì mó ní yú qí zhū nèi chū dà
一切大众两手皆有如意摩尼，于其珠内出大

guāngmíng biànzhào shì jiè bìngzòutiānyuè yù zhǒngzhǒngbǎo zá
光明，遍照世界，并奏天乐，雨种种宝杂

sè bǎo yī yòu yù zhǒngzhǒngmiàozhuāngyán jù bǎomán bǎo gài
色宝衣，又雨种种妙庄严具，宝鬘、宝盖、

zhǒngzhǒngbǎo qì zhǒngzhǒngtiān yī jīn suǒyīng luò zhēnzhūyīng
种种宝器、种种天衣、金锁璎珞、真珠璎

luò qīnghóng chì bái zá sè liánhuā yù chénshuǐxiāng niú tóuzhāntán
珞、青红赤白杂色莲华，雨沉水香、牛头栴檀

biànmǎn shì jiè qí lù liǎngbiānyǒu qī bǎo tái rú dì shì diàn yòu
遍满世界。其路两边有七宝台，如帝释殿。又

[7] 丽本：堆；永乐北藏本及龙藏本：塠
[8] 丽本：支；永乐北藏本及龙藏本：肢

qí tái zhōng cǎi nǚ yíngmǎn yánmàoduānyányóu rú móhòu zuòtiān
其台 中，婇女盈满，颜貌 端严犹如魔后，作天
jì yuè chū wǔ yīn shēng yòu yú fó shàngyǒutiān qī bǎo dà fànwáng
伎乐，出五音 声。又于佛 上 有天七宝，大梵 王
gài xuánchǔ xū kōng gòngyǎng rú lái qí gài zhōuyuán bǎi qiān yú shé
盖悬处虚空，供 养如来。其盖周 圆百千踰阇
nuó fù yǐ bǎowǎng luó fù qí shàng zhēnzhū ěr dài chuí shì sì miàn
那，复以宝 网罗覆其 上，真珠珥带垂饰四 面。
gài zhōngyǎn chūzhǒngzhǒngyuè yīn qīngmiào hé yǎ chāo jué rén tiān
盖 中 演出 种 种 乐音，清 妙和雅，超 绝人天。
yī qiè dà dì cǎo mù cóng lín huāguǒ zhī yè jiē chūmiàoshēng
一切大地草木、丛 林、华果、枝叶皆出 妙 声，
xuānchàng dà shèng liù bō luó mì zhū dì xíng fǎ wén qí shēngzhě yú
宣 畅 大 乘 六波罗蜜诸地行法，闻其 声 者，于
wú shàngdào jiē bú tuì zhuǎn yì yǒu dài dé wú shēngrěn zhě
无 上 道皆不退 转，亦有逮得无 生 忍者。

ěr shí dà zhòngjiàn xū kōngzàng pú sà mó hē sà shénbiàn qí
尔时，大 众 见虚空 藏菩萨摩诃萨神 变奇
tè xīn shēnghuān xǐ tàn wèi céngyǒu gè zuò shì niàn cǐ pú
特，心 生 欢喜，叹未 曾 有，各作是念：“此菩
sà mó hē sà jì xiàn rú sī dà shéntōng lì bù jiǔ bì lái zhì cǐ shì
萨摩诃萨既现如斯大神 通力，不久必来至此世
jiè wǒ děng jīn zhě dāngshè hé zuò yǐ gòng dài zhī
界，我 等 今者 当 设何座以供 待之？”

dāng yú zhòng huì zuò cǐ niàn shí jí yú fó qiányǒu bǎo lián huā
当 于 众 会作此念时，即于佛 前有宝莲华
cóng dì yǒng[9] chū bái yín wéi jīng huáng jīn wéi yè jīn gāngwéi tái
从 地 涌出，白银为茎，黄 金为叶，金 刚 为台，
liú lí wéi shí mǎnǎo wéi xū fàn sè bǎozhū yǐ wéi xū běn bō lí
琉璃为实，码碯为须，梵色宝珠以为须本，玻瓈
wéi ruǐ qí huāzòngguǎng bǎi yú shénuó yǒu bā shí yì zhū bǎolián huā
为蕊。其华纵 广 百踰阇那，有八十亿诸宝莲华
zhōu zā wéi rào ěr shí xū kōngzàng pú sà hū rán zài bǐ bǎolián huā
周 匝围绕。尔时，虚空 藏菩萨忽然在彼宝莲华
shàng jié jiā fū zuò yòujiàn dǐngshàng rú yì bǎozhū yǐ wú liàng shì jiā
上 结跏趺坐，又见顶 上 如意宝珠以无量 释迦

[9] 丽本：踊；永乐北藏本及龙藏本：涌

pí léng qié bǎo ér wéi wéi rào qí bā shí yì pú sà gè gè zuò yú bǎo
毗楞伽宝而为围绕，其八十亿菩萨各各坐余宝
lián huā shàng
莲华上。

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà jí biàn shuō jì wèn yào wáng pú
尔时，弥勒菩萨摩诃萨即便说偈问药王菩
sà mó hē sà yán
萨摩诃萨言：

wǒ zì cóng xī lái jiàn zhū pú sà zhòng
我自从昔来　见诸菩萨众
yǒu lái jìn shì zūn xiān wéi rào gōng jìng
有来觐世尊　先围绕恭敬
tóu miàn jiē zú lǐ rán hòu tuì jiù zuò
头面接足礼　然后退就坐
yún hé cǐ dà shì xiàn sī shén tōng lì
云何此大士　现斯神通力
bù xiū pú sà yí ér zuò bǎo lián huā
不修菩萨仪　而坐宝莲华

ěr shí yào wáng pú sà mó hē sà yǐ jì dá yuē
尔时，药王菩萨摩诃萨以偈答曰：

cǐ dà zhì huì shì shàn zhù shēn miào fǎ
此大智慧士　善住深妙法
bù yī wàng xiǎng xīn ér lái jiàn shì zūn
不依妄想心　而来见世尊

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà fù yǐ jì wèn
尔时，弥勒菩萨摩诃萨复以偈问：

ruò bú jiàn zhòng shēng jí yǐ zhū fǎ xiàng
若不见众生　及以诸法相
qí xīn cháng ān zhù zhū fǎ zhēn shí jì
其心常安住　诸法真实际
yún hé ér shì xiàn zì zài shén tōng lì
云何而示现　自在神通力
wéi yuàn wèi yǎn shuō chú wǒ cǐ yí huò
唯愿为演说　除我此疑惑

ěr shí yào wáng pú sà mó hē sà fù yǐ jì dá
尔时，药王菩萨摩诃萨复以偈答：

jīn cǐ dà shì fū yǒng jiàn rù fāng biàn
今此大士夫　勇健入方便

wèi shú zhòng shēng gù　　xiàn cǐ shén tōng lì
为熟众生故　现此神通力

ruò bú zhù shí jì　　yú huò zhū fán fū
若不住实际　愚惑诸凡夫

míng zhì kāi sú dì　　wèi rù zhēn dì gù
明智开俗谛　为入真谛故

ěr shí　shì zūn gào yào wáng pú sà mó hē sà　　shàn zāi　shàn
尔时，世尊告药王菩萨摩诃萨："善哉！善

zāi　shàn nán zǐ　rú rǔ suǒ shuō　yī qiè fán fū zhòng shēng　bù néng
哉！善男子，如汝所说。一切凡夫众生，不能

sī liàng yī xū tuó huán jiě tuō xíng chù　yī qiè zhòng shēng dé xū tuó huán
思量一须陀洹解脱行处；一切众生得须陀洹，

bù néng sī liàng yī sī tuó hán jiě tuō xíng chù　yī qiè zhòng shēng dé sī
不能思量一斯陀含解脱行处；一切众生得斯

tuó hán　bù néng sī liàng yī ē nà hán jiě tuō xíng chù　yī qiè zhòng
陀含，不能思量一阿那含解脱行处；一切众

shēng dé ē nà hán　bù néng sī liàng yī ē luó hàn jiě tuō xíng chù　yī
生得阿那含，不能思量一阿罗汉解脱行处；一

qiè zhòng shēng dé ē luó hàn　bù néng sī liàng yī pì zhī fó jiě tuō xíng
切众生得阿罗汉，不能思量一辟支佛解脱行

chù　yī qiè zhòng shēng chéng pì zhī fó　bù néng sī liàng yī yǔ bō rě
处；一切众生成辟支佛，不能思量一与般若

bō luó mì xiāng yìng pú sà mó hē sà fāng biàn xíng chù chéng shú zhòng shēng
波罗蜜相应菩萨摩诃萨方便行处成熟众生；

yī qiè zhòng shēng dé bō rě bō luó mì xiāng yìng pú sà mó hē sà fāng
一切众生得般若波罗蜜相应菩萨摩诃萨方

biàn xíng chù chéng shú zhòng shēng　bù néng cè liàng nǎi zhì dé wú shēng fǎ
便行处成熟众生，不能测量乃至得无生法

rěn pú sà mó hē sà jǔ zú xià zú fāng biàn xíng chù jí jiě dì yī yì dì
忍菩萨摩诃萨举足下足方便行处及解第一义谛

chéng shú zhòng shēng　yī qiè zhòng shēng dé wú shēng fǎ rěn pú sà mó
成熟众生；一切众生得无生法忍菩萨摩

hē sà fāng biàn xíng chù jí jiě dì yī yì dì chéng shú zhòng shēng　bù
诃萨方便行处及解第一义谛成熟众生，不

néng cè liàng dé sì biàn cái pú sà mó hē sà jǔ zú xià zú fāng biàn xíng
能测量得四辩才菩萨摩诃萨举足下足方便行

chù jí jiě dì yī yì dì chéng shú zhòng shēng　yī qiè zhòng shēng dé sì
处及解第一义谛成熟众生；一切众生得四

biàn cái pú sà mó hē sà fāngbiànxíngchù jí jiě dì yī yì dì chéngshú
辩才菩萨摩诃萨方便行处及解第一义谛成熟

zhòngshēng bù néng cè liàngzhù bō rě bō luó mì jiū jìngshǒuléngyánsān
众生，不能测量住般若波罗蜜究竟首楞严三

mèi pú sà mó hē sà jǔ zú xià zú fāngbiànxíngchù jí jiě dì yī yì dì
昧菩萨摩诃萨举足下足方便行处及解第一义谛

chéngshú zhòngshēng
成熟众生。

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà yǐ wú liàng
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，已无量

jié dé wú shēngrěn jù wú ài biàn jiū jìngmǎn zú shǒuléngyándìng
劫得无生忍，具无碍辩，究竟满足首楞严定，

zhù zuì shàng dì jué dìngjiān gù zhōng wú qīngdòng shàn zhī zhòngshēng
住最上地，决定坚固终无倾动，善知众生

shēn xīn suǒxíng yīng dǔ shénbiànzhuāngyán zhī shì yòu fù yīngjiàn xū
深心所行，应睹神变庄严之事，又复应见虚

kōngzàng pú sà mó hē sà yù lái ruì xiàng yòuyǒujiàn xū kōngzàng pú
空藏菩萨摩诃萨欲来瑞相，又有见虚空藏菩

sà mó hē sà dé lí yù dì zhù dì rù dì gù shì rù wú biānkōngchù
萨摩诃萨得离欲地，住地入地故，示入无边空处

sānmèi yú xī fāngmò ér lái xiàn cǐ shí zhūzhòngshēng bù wèihuòluàn
三昧，于西方没而来现此，时诸众生怖畏惑乱，

rù yú sú dì xiàn dà zhuāngyán wèi yù chéngshú zhūzhòngshēng gù
入于俗谛现大庄严，为欲成熟诸众生故。

yòu shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà ruò
“又，善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，若

xiàn dì yī yì dì wú shēngzhuāngyán zhū tiān jí rén nǎi zhì bā dì pú
现第一义谛无生庄严，诸天及人乃至八地菩

sà jiē dāng mí mèn wú néngjiàn qí jìng jiè xíngxiàng shàn rù rú shì
萨皆当迷闷，无能见其境界行相，善入如是

shēnmiàogōng dé shànnán zǐ xū kōngzàng pú sà mó hē sà qiǎofāng
深妙功德。善男子，虚空藏菩萨摩诃萨巧方

biàn huì shēn rù yī qiè zhū fó fǎ hǎi lí zhū yí huò bù yī tā gù zhì
便慧深入一切诸佛法海，离诸疑惑不依他故，智

huì shànqiǎo yú zhū pú sà mó hē sà zhōng zuì shàngchuángwáng
慧善巧于诸菩萨摩诃萨中最上幢王。

shànnán zǐ xū kōngzàng pú sà shì yī qiè zhòngshēngshēng
“善男子，虚空藏菩萨是一切众生生

tiān bō niè pán dà míngdǎo zhǔ néngduàn yī qiè fán nǎo xīn huàn shàn
天般涅槃大明导主，能断一切烦恼心患，善

zhì shēn dú jí sì dà bìng ruò yǒuzhòngshēng qǐ è xié jiàn lún huí mí
治身毒及四大病。若有众生起恶邪见，轮回迷

mò shēng sǐ kuàng yě wú shànfāngbiàn bù zhī shēngtiān bō niè pán lù
没生死旷野，无善方便，不知生天般涅槃路；

ruò yǒuzhòngshēng chēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng zhì xīn guī
若有众生称虚空藏菩萨摩诃萨名，至心归

mìng shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng gōng jìng lǐ bài shí
命，烧坚黑沉水及多伽罗香，恭敬礼拜；时，

xū kōngzàng pú sà guān cǐ zhòngshēng xīn xīn shàngēn ruò jiàn zhòng
虚空藏菩萨观此众生心心善根，若见众

shēng zhū jiàn fán nǎo zhī suǒ huòluàn ruò jiàn guò qù shàngēnzhǒng zǐ xīn
生诸见烦恼之所惑乱，若见过去善根种子心

suǒ xíng yè yú fó fǎ sēng bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn chán
所行业，于佛法僧布施、持戒、忍辱、精进、禅

dìng zhì huì jí yú gōng dé suí suǒ kānnéng shí xū kōngzàng pú
定、智慧，及余功德随所堪能；时，虚空藏菩

sà mó hē sà guān bǐ zhòngshēng suí suǒ yīngjiàn yú qí mèngzhōngxiàn
萨摩诃萨观彼众生，随所应见，于其梦中现

zhǒngzhǒngxíng jí yǐ fāngbiàn ér wèishuō fǎ
种种形，即以方便而为说法。

shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēngyīng yú wù jué jiàn xū kōngzàng
“善男子，若有众生应于寤觉见虚空藏

pú sà mó hē sà jí yú mù qiánjiànzhǒngzhǒngxíng jí yǐ fāngbiàn
菩萨摩诃萨，即于目前见种种形，即以方便

kāi zhèng zhí dào pò zhū zhòngshēng è yè xié jiàn è yuàn è
开正直道，破诸众生恶业、邪见、恶愿、恶

guī è chù è qǔ rú shì jì zhuó xī lìng jiě tuō shēn kǒu
归、恶处、恶取，如是计著悉令解脱，身、口、

yì yè wú zhū xié qū qù zhèng zhí dào zhèng yè zhèngjiàn zhèng
意业无诸邪曲，趣正直道，正业、正见、正

yuàn zhèng guī zhèngchù zhèng qǔ chánghuò qīn jìn zhūshàn zhī
愿、正归、正处、正取，常获亲近诸善知

shí sù jí shě lí chòu jié fán nǎo yǒngmiǎnsān tú bā nán zhī kǔ
识，速疾舍离臭结烦恼，永免三塗八难之苦，

chángxíngshàn yè dé zì zài lì nǎi zhì jiànjiàn rù shēn fǎ rěn ruò zhū
常行善业得自在力，乃至渐渐入深法忍。若诸

zhòngshēngzhǒngzhǒngshēnbìng jí xīn kuángluàn lóngmáng yīn yǎ shǒu
众 生 种 种 身病及心 狂 乱、聋 盲 喑哑、手
zú jū luán zhū gēn bú jù chēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng
足拘挛[10]、诸根不具，称 虚空 藏菩萨摩诃萨名，
zhì xīn guī mìng shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng gōngjìng lǐ
至心归命，烧坚黑沉水及多伽罗 香，恭 敬礼
bài huòcóng qǐ yào huòyuànchú yù shí xū kōngzàng pú sà mó
拜，或从乞药，或愿除愈。时，虚空藏菩萨摩
hē sà jí suí qí yuàn huòxiàn fàn tiānxiàng huòxiàn shì tí huán yīn
诃萨即随其愿，或现梵天像，或现释提桓因
xiàng huòxiàn pí shā ménxiàng huòxiàn sì tiānwángxiàng huòxiànyàn
像，或现毗沙门像，或现四天王像，或现焰
mó tiānxiàng huòxiàndōushuài tuó tiānxiàng huòxiàn zì zài tiānxiàng
摩天像，或现兜率陀天像，或现自在天像，
huòxiàn dà zì zài tiānxiàng huòxiàn pó luó ménxiàng huòxiànchà lì
或现大自在天像，或现婆罗门像，或现剎利
xiàng huòxiànzhǎngzhěxiàng huòxiàn jū shì xiàng huòxiàn dà chénguān
像，或现长者像，或现居士像，或现大臣官
shǔ xiàng huòxiàntóngnántóng nǚ xiàng huòxiàn fù mǔ qīn shǔ xiàng
属像，或现童男童女像，或现父母亲属像，
huòxiàn zhí jīn gāngxiàng huòxiàntiān lóng yè chā qián tà pó
或现执金刚像，或现天、龙、夜叉、乾闼婆、
ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó móhóu luó qié rén fēi rén
阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人
xiàng xiàn rú shì děngzhǒngzhǒngzhūxiàng zài yú mèngzhě jí wù zhě
像，现如是等 种 种 诸像，在于 梦 者及寤者
qián wèishuōbìngxiàng bìngwèi fēn bié zhū yào duì zhì bìngzhuàng rú
前，为说病 相，并为分别诸药对治：‘病 状 如
cǐ yīng fú cǐ yào ruò rú shì bìng yí fú bǐ yào zhūzhòngshēng
此，应服此药。若如是病，宜服彼药。’诸 众 生
děng jì wénshuō yǐ gè suí suǒyìng ér hé zhūyào ruò zì wú
等，既闻说已，各随所应，而合诸药。若自无
zhě pú sà xī yǔ shì zhūzhòngshēng huòyǒu yī fú èr fú
者，菩萨悉与。是诸 众 生，或有一服、二服、
sān fú zhòngbìng jiē yù huòyǒudànjiàn suǒxiàn zhī shēn bìng jí chú
三服，众 病皆愈；或有但见所现之身，病即除

[10] 丽本：躃；永乐北藏本及龙藏本：挛

zhě
者。

rú shì shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jù
“如是，善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨具

dà cí bēi ruò yǒuzhòngshēng pín qióngkùn kǔ yù qiú dà fù yù duō
大慈悲。若有众生，贫穷困苦欲求大富；欲多

sòng xí yù yàoduōwén yù qiú jiě tuō yù qiú lí yù yù qiú chán
诵习；欲乐多闻；欲求解脱；欲求离欲；欲求禅

dìng yù qiú míngchēng yù dé dì yī yù qiú shànqiǎo yù dé zì
定；欲求名称；欲得第一；欲求善巧；欲得自

zài yù dé duānzhèng yù qiú hǎo sè yù dé miàoshēng yù qiú
在；欲得端正；欲求好色；欲得妙声；欲求

hǎoxiāng yù dé shàngwèi yù qiú hǎochù yù dé yǐn shí yù qiú
好香；欲得上味；欲求好触；欲得饮食；欲求

yǒngjiàn yù dé zhǒngxìnggāo guì yù yuànshēngnán yù yuàn qiú nǚ
勇健；欲得种姓高贵；欲愿生男；欲愿求女；

yù dé juànshǔ yù qiú fú dé yù dé chéng jiù liù bō luó mì yù
欲得眷属；欲求福德；欲得成就六波罗蜜；欲

dé qiǎoyán yù qiú fù hù yī qiè zhòngshēng yù dé miǎn tuō yī qiè
得巧言；欲求覆护一切众生；欲得免脱一切

láo yù yù duàn yī qiè zhū è lǜ yí yǒu shī xīn zhě yuànjiàn lì zhī
牢狱；欲断一切诸恶律仪；有施心者愿建立之，

nǎi zhì zhì huì yì fù rú shì yù dé chángshòu yù yuànduō cái dé
乃至智慧亦复如是；欲得长寿；欲愿多财，得

yǐ néngyòng yù lìng qiān zhě néngxíng bù shī qí huǐ jìn zhě lìng jiān chí
已能用；欲令悭者能行布施，其毁禁者令坚持

jiè ruò chēn huì zhě lìng xiū rěn rǔ qí xiè dài zhě shǐ zhù jīng jìn sǎn
戒，若嗔恚者令修忍辱，其懈怠者使住精进，散

luàn xīn zhě jiào xiū chándìng qí yú chī zhě lìng xiū zhì huì bú dìngshèng
乱心者教修禅定，其愚痴者令修智慧，不定乘

zhě quànxué shēngwén zhuó wǒ zhòngshēngjiào yuán jué shèng ruò yǒu
者劝学声闻，著我众生教缘觉乘。若有

zhòngshēng lí dà cí bēi zì xī jǐ shēn shě zhū zhòngshēng yuàn
众生，离大慈悲，自惜己身，舍诸众生，愿

lí cǐ xīn shēng dà cí bēi bú zì hù shēnshè qǔ zhòngshēng fā ē
离此心生大慈悲，不自护身摄取众生，发阿

nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn shànnán zǐ shí xū kōngzàng pú
耨多罗三藐三菩提心。善男子，时，虚空藏菩

sà mó hē sà zhī bǐ xīn yǐ jí xiànfāngbiàn lìng cǐ zhòngshēngshě lí
萨摩诃萨知彼心已，即现方便，令此众生舍离

xiān xīn qǐ dà cí bēi bú hù jǐ shēn bù shězhòngshēng fā pú
先心，起大慈悲，不护己身，不舍众生，发菩

tí xīn zhù sì fànhèng ruò yǒuzhòngshēng yào dà cí bēi yù qiú
提心，住四梵行。若有众生，乐大慈悲，欲求

jiù jì yī qiè zhòngshēng yù yuàn ān zhù ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
救济一切众生，欲愿安住阿耨多罗三藐三菩

tí yú ē liàn rě chù ruò zài lín zhōng ruò yú lù dì shāojiān
提，于阿练若处，若在林中，若于露地，烧坚

hēi chénshuǐduō qié luó xiāng hé zhǎnggōngjìng xiàng yú shí fāng wǔ
黑沉水多伽罗香，合掌恭敬，向于十方，五

tǐ tóu dì zhì xīn guī mìng xū kōngzàng pú sà mó hē sà ér biànshuō
体投地，至心归命虚空藏菩萨摩诃萨，而便说

cǐ tuó luó ní zhòu
此陀罗尼咒：

ē mì lì shè ē mì lì shè jiā lóu ní jiā zhē là zhē là
阿蜜栗舍。阿蜜栗舍。迦楼尼迦。遮罗.遮罗。

pí zhē là shān zhē là jiā lóu ní jiā là mǔ là mǔ
毗薄履切下同遮罗。 珊素干切遮罗。 迦楼尼迦。 罗母罗母。

mǔ lóu pí jiā tuó lǚ mó mù qié fú lóu shé pó
母楼力斗切下同。鞞步兒切[11]下皆同迦陁履。摩目佉去佐切。浮楼阇婆步可切

nài jiā lóu ní jiā zhēnduō mó ní fù là yē jiā lóu ní jiā sà
奈.迦楼尼迦。真多摩尼。富罗邪.迦楼尼迦。萨

duǒ shè mí tā bǒ yè ē rě tuó lí bó qián
埵都果切下同舍迷莫隶[12]切他跛夜。阿若而夜切陁梨。踣怖得切下同钤巨耽切下皆同

bó qián là dǐ pí pí jiā qián tái lì zhì pí pí jiā qián
踣钤。罗底都履切下同.毗鞞迦钤。台徒履切栗致.毗鞞迦钤。

jiā lóu ní jiā fǒu lí yè dòu mó mó ē shē sà duǒ bǒ
迦楼尼迦.否方久切梨夜斗.磨磨武左[13]切。阿奢始迦切。萨埵跛

lǚ bō jiā yè ē shū jiā jiā dǐ suō pó hē
履.波迦夜。阿输迦居佐切伽巨左切底。娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà huòxiàntiān
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，或现天

[11] 丽本：步倪反；永乐北藏本及龙藏本：步儿切
[12] 丽本：莫隶反吴音读；永乐北藏本及龙藏本：莫隶切
[13] 丽本：武佐反；永乐北藏本及龙藏本：武左切

xiàng huò shì rén xiàng huòzhāng lù xiàng huòwéiniǎoxiàng huò bú
像，或示人像，或獐鹿像，或为鸟像，或不
xiànxíng suí bǐ suǒyìng yǐ zhūfāngbiàn ér wèishuō fǎ huà dù
现形，随彼所应，以诸方便，而为说法，化度
wú liàng nà yóu tā bǎi qiānzhòngshēng lìng zhùshēngwénshèng pì zhī
无量那由他百千众生，令住声闻乘、辟支
fó shèng jí zhù dà shèng yòu yú shǎo shí jiàn lì zhòngshēng zhù yú dà
佛乘及住大乘；又于少时建立众生，住于大
shèng dé ē pí bá zhì nǎi zhì lìng dé zhūshēnsān mèi jí tuó luó ní
乘得阿鞞跋致，乃至令得诸深三昧及陀罗尼，
mǎn zú shí dì zhě shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jù
满足十地者。善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨具
dà cí bēi ruò rén sī liàng nǎi kě néng zhī xū kōngbiān jì wú néng cè
大慈悲。若人思量乃可能知虚空边际，无能测
liàng xū kōngzàng pú sà mó hē sà zhì huìfāngbiàn dà cí dà bēi jí sān
量虚空藏菩萨摩诃萨智慧方便、大慈大悲及三
mèi lì chéngshúzhòngshēng zhī biān jì zhě shànnán zǐ shì xū kōng
昧力成熟众生之边际者。善男子，是虚空
zàng pú sà mó hē sà chéng jiù rú shì bù kě sī yì gōng dé zhì huì
藏菩萨摩诃萨成就如是不可思议功德智慧。
shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng xīn wú chǎn qū yì bú huànwěi qí
善男子，若有众生心无谄曲，亦不幻伪，其
xīn chún zhì shùn rù zhèng liú suǒjiànzhēn shí bù jī bǐ quē bú
心纯至，顺入正流，所见真实，不讥彼阙，不
zì jīn gāo bù bēi tā rén lí zhū jí dù bú zì xiǎn yì jiǎohuò
自矜高，不卑他人，离诸嫉妒，不自显异，矫惑
zhòngrén xīn běn jù zú shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē
众人，心本具足；善男子，是虚空藏菩萨摩诃
sà lián mǐn cǐ děngzhū zhòngshēng gù yǐ fāngbiàn zhì yǒngměngjīng jìn
萨怜愍此等诸众生故，以方便智勇猛精进
xiū shànfāngbiàn chúmiè cǐ děngzhū zhòngshēng zuì lìng fā ē nòuduō
修善方便，除灭此等诸众生罪，令发阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí xīn yī qiè shàngēn jiē xī huí xiàng wú shàng pú
罗三藐三菩提心，一切善根皆悉回向无上菩
tí dé bú tuì zhuǎn huò dà shì lì jí jīng jìn lì wèi yù mǎn zú
提，得不退转，获大势力及精进力，为欲满足
liù bō luó mì gù cháng qín xiū xí dà cí dà bēi nǎi zhì jiū jìng dé
六波罗蜜故，常勤修习大慈大悲，乃至究竟得

ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà
阿耨多罗三藐三菩提。善男子，是虚空藏菩萨
mó hē sà chéng jiù rú shì bù kě sī yì gōng dé yǒngměngchéng jiù
摩诃萨成就如是不可思议功德，勇猛成就
yī qiè zhòngshēng
一切众生。”

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà jí cóngzuò qǐ dǐng lǐ fó zú
尔时，弥勒菩萨摩诃萨即从座起，顶礼佛足，
ér bó fó yán shì zūn xū kōngzàng pú sà mó hē sà yǐ hé yīn yuán
而白佛言：“世尊！虚空藏菩萨摩诃萨以何因缘
dú qí dǐngshàngyǒu cǐ shū miào rú yì bǎozhū yǐ wú liàng shì jiā pí
独其顶上有此殊妙如意宝珠，以无量释迦毗
léng qié bǎo ér wéiwéirào guāngmíngxiǎnyào bì yú zhòng sè bù yǔ
楞伽宝而为围绕，光明显曜蔽于众色，不与
zhū yú pú sà mó hē sà děng
诸余菩萨摩诃萨等？”

ěr shí shì zūngào mí lè pú sà mó hē sà yán shì xū kōng
尔时，世尊告弥勒菩萨摩诃萨言：“是虚空
zàng pú sà mó hē sà jù dà cí bēi néng bá zhòngshēngwēi è xiǎnnàn
藏菩萨摩诃萨具大慈悲，能拔众生危厄险难。
ruò yǒuzhòngshēng fàn gēnběn zuì yīngduò è qù yī qiè shàngēn jiē yǐ
若有众生犯根本罪应堕恶趣，一切善根皆已
shāo rán xū kōngzàng pú sà mó hē sà shì dà wú míng xié jiàn hēi àn
烧然。虚空藏菩萨摩诃萨是大无明邪见黑暗
qīngjìng lǎng rì shì miègēnběn zuì zhě zhī dà liáng shī néng bá yí jiàn
清净朗日，是灭根本罪者之大良师，能拔疑箭，
pò shàn fǎ qì néng lìng wánquán shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng fàn bō
破善法器能令完全。善男子，若有众生犯波
luó yí duànshàngēn zāi qù xiàng dì yù wú suǒ guī yī zhì zhě
罗夷，断善根栽，趣向地狱，无所归依，智者
suǒ qì xī néng jì bá kāi shì zhēn lù néng xǐ[14] zhòngshēngchòu è
所弃，悉能济拔开示真路，能洗[14]众生臭恶
fán nǎo lìng lí è qù shì shēngrén tiān jiě tuō zhě tī ruò yǒuzhòng
烦恼，令离恶趣，是升人天解脱者梯。若有众
shēngtān yú huòluàn néng lìng jué wù chēn huì hài xīn jí yǐ chī àn
生贪愚惑乱，能令觉悟；嗔恚害心及以痴暗，

[14] 丽本：洒；永乐北藏本及龙藏本：洗

bàng wú yīn guǒ fàng yì bú xìn bú wèi wèi lái tān qiú wú yàn jí
谤无因果，放逸不信，不畏未来，贪求无厌，极
huái jí dù jù shí è yè rì yè zēngzhǎng rú cǐ zhòngshēng shì
怀嫉妒，具十恶业日夜增长；如此众生，是
xū kōngzàng pú sà mó hē sà néngchú rú shàngzhūzhòng zuì yè ān chǔ
虚空藏菩萨摩诃萨能除如上诸重罪业，安处
rén tiān jiě tuō zhī chù yóu rú dà chē shànnán zǐ shì xū kōngzàng
人天解脱之处，犹如大车。善男子，是虚空藏
pú sà mó hē sà shì zhū tiān shì rén suǒ yīng zūn zhòng fèngyíng gòng
菩萨摩诃萨，是诸天世人所应尊重、奉迎、供
yǎng
养。”

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà bó fó yán shì zūn yún hé
尔时，弥勒菩萨摩诃萨白佛言：“世尊！云何
míng wéi fàn gēnběn zuì bō luó yí yé ruò yǒu zhòngshēng fàn sī zuì zhě
名为犯根本罪波罗夷耶？若有众生犯斯罪者，
shàngēnshāo rán duò yú è qù lí ān wěnchù yǒng shī yī qiè tiān
善根烧然，堕于恶趣，离安隐处，永失一切天
rén zhī lè shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà néng lìng cǐ děng zhū è
人之乐。是虚空藏菩萨摩诃萨能令此等诸恶
zhòngshēng huán dé jù zú rén tiān fú lè
众生，还得具足人、天福乐。”

ěr shí shì zūn gào mí lè pú sà mó hē sà shànnán zǐ
尔时，世尊告弥勒菩萨摩诃萨：“善男子，
ruò guàndǐngchà lì wángyǒu zì zài lì fàn wǔ gēnběn zuì xiānsuǒ xiū
若灌顶刹利王有自在力，犯五根本罪，先所修
xí jiē xī shāo rán shī ān wěnchù yuǎn rén tiān lè duò yú è qù
习皆悉烧然，失安隐处，远人天乐，堕于恶趣。
hé děngmíng wéi wǔ gēnběn zuì shànnán zǐ suǒ wéi[15] guàndǐngchà lì
何等名为五根本罪？善男子，所为[15]灌顶刹利
wáng lǐng guó tǔ yǒu zì zài lì qǔ dōu pó wù jí sì fāngsēng wù huò
王领国土有自在力，取兜婆物及四方僧物，或
jiào rén qǔ shì zé míng fàn chūgēnběn zuì fù cì shànnán zǐ guàn
教人取，是则名犯初根本罪。复次，善男子，灌
dǐngchà lì wáng lǐng guó tǔ yǒu zì zài lì huǐ bàngzhèng fǎ shěshēng
顶刹利王领国土有自在力，毁谤正法，舍声

[15] 丽本：谓；永乐北藏本及龙藏本：为

wénshèng pì zhī fó shèng shě wú shàngshèng yòu zhì tā rén bú lìng
闻 乘、辟支佛 乘，舍无 上 乘，又制他人不令
xiū xué shì míng dì èr fàn gēnběn zuì fù cì shànnán zǐ guàn
修学，是名第二犯根本罪。复次，善男子，灌
dǐngchà lì wáng lǐng guó tǔ yǒu zì zài lì ruò fù yǒu rén yǐ rú lái gù
顶刹利 王 领国土有自在力，若复有人以如来故，
tì chú xū fà shēn pī fǎ fú chí jiè huǐ jiè yǒu jiè wú jiè tuō
剃除须发，身被法服，持戒毁戒，有戒无戒，脱
qí jiā shā bī lìng huán sú huò jiā zhàng chuí huò fù xì fù huò
其袈裟，逼令还俗，或加 杖 捶，或复系缚，或
jié shǒu zú nǎi zhì duànmìng zì zuò shǐ tā zào rú cǐ è shì míng
截手足，乃至 断 命，自作使他造如此恶，是名
dì sān fàn gēnběn zuì fù cì shànnán zǐ guàndǐngchà lì wáng lǐng
第三犯根本罪。复次，善男子，灌 顶刹利 王 领
guó tǔ yǒu zì zài lì zuò wǔ nì zuì hé děngwéi wǔ yī zhě shā mǔ
国土有自在力作五逆罪，何 等 为五？一者，杀母；
èr zhě hài fù sān zhě shā ē luó hàn sì zhě pò hé hé sēng
二者，害父；三者，杀阿罗汉；四者，破和合僧；
wǔ zhě chū fó shēnxuè rú shì wǔ wú jiàn zuì ruò fàn yī zhě shì zé
五者，出佛身血。如是五无间罪若犯一者，是则
míngwéi fàn gēnběn zuì shì míng dì sì fàn gēnběn zuì fù cì shàn
名为犯根本罪，是名第四犯根本罪。复次，善
nán zǐ guàndǐngchà lì wáng lǐng guó tǔ yǒu zì zài lì bàng wú yīn guǒ
男子，灌 顶刹利 王 领国土有自在力，谤 无因果，
bú wèi wèi lái zào shí è yè dào yì jiào tā rén lìng xíng shí è shì
不畏未来，造十恶业道，亦教他人令行十恶，是
míng dì wǔ fàn gēnběn zuì shànnán zǐ shì mínggguàndǐngchà lì wǔ gēn
名第五犯根本罪。善男子，是名 灌 顶刹利五根
běn zuì ruò fàn yī zhě cǐ zé míngwéi fàn bō luó yí xiānsuǒ xiū xí
本罪，若犯一者，此则名为犯波罗夷，先所修习
yī qiè shàngēn jiē xī shāorán lí ān wěnchù shī rén tiān lè duò
一切善根皆悉烧然，离安隐处，失人天乐，堕
yú è qù shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà wèi cǐ rén
于恶趣。善男子，是虚空 藏菩萨摩诃萨为此人
gù qǐ dà cí bēi xiànshēngbiān dì suí suǒ yīngjiàn xiànzhǒngzhǒngxíng
故，起大慈悲现 生 边地，随所应见现 种 种 形，
huòshā ménxiàng pó luó ménxiàng chà lì zhǎngzhě jū shì děng
或沙门 像、婆罗门 像，刹利、长 者、居士 等

xiàng ér wèi qí shuō yī qiè zhǒng zhì shènshēn dà shèngwèi céngyǒu fǎ
像，而为其说一切种智甚深大乘未曾有法、

zhū tuó luó ní jí rěn rǔ dì yǐ rú shì děngzhǒngzhǒngmiào fǎ ér yǐn
诸陀罗尼及忍辱地，以如是等种种妙法而引

dǎo zhī guàndǐngchà lì jì wén fǎ yǐ xīn shēngcán kuì jí huái bù
导之。灌顶刹利既闻法已，心生惭愧，极怀怖

jù xiàngshuō fǎ zhě fā lù chàn huǐ xiānsuǒ fàn zuì shì bú gèngzuò
惧，向说法者发露忏悔，先所犯罪誓不更作，

ān zhù bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn chándìng zhì huì qín
安住布施、持戒、忍辱、精进、禅定、智慧，勤

xiū cí bēi shēngrén tiān lè bō niè pán lè
修慈悲，生人天乐、般涅槃乐。

fù cì shànnán zǐ dà chén yì yǒu wǔ gēnběn zuì fàn bō
“复次，善男子，大臣亦有五根本罪犯波

luó yí ruò yǒu fàn zhě xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán
罗夷，若有犯者，先所修习一切善根皆悉烧然，

duò yú è qù lí ān wěnchù yǒng shī yī qiè tiān rén zhī lè hé
堕于恶趣，离安隐处，永失一切天、人之乐。何

děngwéi wǔ wèi bǐ dà chéntǒng lǐ guó tǔ yī yǐ wáng lì qǔ dōu
等为五？谓彼大臣统理国土依倚王力，取兜

pó wù jí sì fāngsēngwù huòjiào rén qǔ shì zé míngfàn chūgēnběn
婆物及四方僧物，或教人取，是则名犯初根本

zuì fù cì shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ guó tǔ yī yǐ wáng
罪。复次，善男子，若彼大臣统理国土依倚王

lì pò huàicūn yì chéngguō guó tǔ huòjiào rén pò shì míng
力，破坏村邑、城郭、国土，或教人破，是名

dì èr fàngēnběn zuì fù cì shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ
第二犯根本罪。复次，善男子，若彼大臣统理

guó tǔ yī yǐ wáng lì huǐ bàngzhèng fǎ shěshēngwénshèng pì zhī
国土依倚王力，毁谤正法，舍声闻乘、辟支

fó shèng shě wú shàngshèng yì zhì tā rén bú lìng xiū xué shì míng
佛乘，舍无上乘，亦制他人不令修学，是名

dì sān fàngēnběn zuì fù cì shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ
第三犯根本罪。复次，善男子，若彼大臣统理

guó tǔ yī yǐ wáng lì ruò jiànyǒu rén yǐ rú lái gù tì chú xū fà
国土依倚王力，若见有人以如来故，剃除须发，

shēn pī fǎ fú chí jiè huǐ jiè yǒu jiè wú jiè tuō qí jiā shā bī
身被法服，持戒毁戒，有戒无戒，脱其袈裟，逼

lìng huán sú huò jiā zhàng chuí huò fù xì fù huò jié shǒu zú nǎi
令还俗，或加杖捶，或复系缚，或截手足，乃
zhì duànmìng zì zuò shǐ tā zào rú cǐ è shì míng dì sì fàn gēnběn
至断命，自作使他造如此恶，是名第四犯根本
zuì fù cì shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ guó tǔ yī yǐ wáng
罪。复次，善男子，若彼大臣统理国土依倚王
lì zuò wǔ nì zuì hé děng wéi wǔ yī zhě shā mǔ èr zhě
力，作五逆罪，何等为五？一者，杀母；二者，
hài fù sān zhě shā ē luó hàn sì zhě pò hé hé sēng wǔ zhě
害父；三者，杀阿罗汉；四者，破和合僧；五者，
chū fó shēnxuè rú shì wǔ wú jiàn zuì ruò fàn yī zhě shì zé míng wéi fàn
出佛身血。如是五无间罪若犯一者，是则名为犯
gēnběn zuì shì míng dì wǔ fàn gēnběn zuì shànnán zǐ shì míng dà
根本罪，是名第五犯根本罪。善男子，是名大
chén wǔ gēnběn zuì ruò fàn yī zhě cǐ zé míng wéi fàn bō luó yí
臣五根本罪，若犯一者，此则名为犯波罗夷，
xiān suǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāo rán lí ān wěnchù shī rén
先所修习一切善根皆悉烧然，离安隐处，失人
tiān lè duò yú è qù shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē
天乐，堕于恶趣。善男子，是虚空藏菩萨摩诃
sà wèi cǐ rén gù qǐ dà cí bēi xiànshēngbiān dì suí suǒyīngjiànxiàn
萨为此人故，起大慈悲现生边地，随所应见现
zhǒngzhǒngxíng shā ménxiàng pó luó ménxiàng chà lì zhǎngzhě
种种形，沙[16]门像、婆罗门像，剎利、长者、
jū shì děngxiàng ér wèi qí shuō yī qiè zhǒng zhì shènshēn dà shèngwèi
居士等像，而为其说一切种智甚深大乘未
céngyǒu fǎ zhū tuó luó ní jí rěn rǔ dì yǐ rú shì děngzhǒngzhǒng
曾有法、诸陀罗尼及忍辱地，以如是等种种
miào fǎ ér yǐn dǎo zhī bǐ shí dà chén jì wén fǎ yǐ xīn shēngcán kuì
妙法而引导之。彼时大臣既闻法已，心生惭愧，
jí huái bù jù xiàngshuō fǎ zhě fā lù chàn huǐ xiān suǒ fàn zuì shì bú
极怀怖惧，向说法者发露忏悔，先所犯罪誓不
gèng zuò ān zhù bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn chándìng
更作，安住布施、持戒、忍辱、精进、禅定、
zhì huì qín xiū cí bēi shēng rén tiān lè bō niè pán lè
智慧，勤修慈悲，生人天乐、般涅槃乐。

[16] 丽本：或沙；永乐北藏本及龙藏本：沙

fù cì shànnán zǐ shēngwén yì yǒu wǔ gēnběn zuì fàn bō
“复次，善男子，声闻亦有五根本罪犯波
luó yí ruò yǒu fàn zhě xiān suǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāo rán
罗夷，若有犯者，先所修习一切善根皆悉烧然，
duò yú è qù lí ān wěnchù shī rén tiān lè hé děng wéi wǔ wèi
堕于恶趣，离安隐处，失人天乐。何等为五？谓
shā shēng tōu dào yín yì wàng yǔ chū fó shēn xuè shànnán
杀生、偷盗、淫泆、妄语、出佛身血。善男
zǐ shì míng shēngwén wǔ gēnběn zuì ruò fàn yī zhě cǐ zé míng wéi
子，是名声闻五根本罪。若犯一者，此则名为
fàn bō luó yí xiān suǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāo rán lí ān
犯波罗夷，先所修习一切善根皆悉烧然，离安
wěnchù shī rén tiān lè duò yú è qù shànnán zǐ shì xū kōng
隐处，失人天乐，堕于恶趣。善男子，是虚空
zàng pú sà mó hē sà wèi cǐ rén gù qǐ dà cí bēi xiànshēng biān dì
藏菩萨摩诃萨为此人故，起大慈悲现生边地，
suí suǒ yīng jiàn xiànzhǒngzhǒngxíng huò shā mén xiàng pó luó mén xiàng
随所应见现种种形，或沙门像、婆罗门像，
chà lì zhǎngzhě jū shì děngxiàng ér wèi qí shuō yī qiè zhǒng zhì
刹利、长者、居士等像，而为其说一切种智
shènshēn dà shèng wèi céng yǒu fǎ zhū tuó luó ní jí rěn rǔ dì yǐ rú
甚深大乘未曾有法、诸陀罗尼及忍辱地，以如
shì děngzhǒngzhǒngmiào fǎ ér yǐn dǎo zhī shí bǐ shēngwén jì wén fǎ
是等种种妙法而引导之。时彼声闻既闻法
yǐ xīn shēng cán kuì jí huáikǒng bù xiàngshuō fǎ zhě fā lù chàn
已，心生惭愧，极怀恐怖，向说法者发露忏
huǐ xiān suǒ fàn zuì shì bú gèng zuò ān zhù bù shī chí jiè rěn rǔ
悔，先所犯罪誓不更作，安住布施、持戒、忍辱、
jīng jìn chándìng zhì huì qín xiū cí bēi shēng rén tiān lè bō
精进、禅定、智慧，勤修慈悲，生人天乐、般
niè pán lè
涅槃乐。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà qù xiàng dà shèngyǒu
“复次，善男子，初发心菩萨趣向大乘有
bā gēnběn zuì fàn bō luó yí xiān suǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāo
八根本罪犯波罗夷，先所修习一切善根皆悉烧
rán duò yú è qù lí ān wěnchù shī rén tiān lè yì shī dà shèng
然，堕于恶趣，离安隐处，失人天乐，亦失大乘

jìng jiè zhī lè jiǔ zài shēng sǐ lí shàn zhī shí hé děng wéi bā wèi
境界之乐，久在生死离善知识。何等为八？谓

bǐ pú sà sù yè yīn yuán shēng wǔ zhuó shì yǒu yú shàng gēn jìn shàn zhī
彼菩萨宿业因缘生五浊世，有余善根近善知

shí guī qù shèn shēn dà shèng zhī fǎ fā wú shàng xīn zhì huì wēi qiǎn
识，归趣甚深大乘之法，发无上心，智慧微浅。

shì chū fā xīn pú sà yòu cóng tā wén shèn shēn kōng fǎ dú sòng shòu chí
是初发心菩萨，又从他闻甚深空法读诵受持，

fù yú shǎo zhì yú chī rén qián dú sòng jiě shuō yú rén wén yǐ jīng yí
复于少智愚痴人前读诵解说，余人闻已，惊疑

bù wèi yú ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn shēng tuì mò yào shēng
怖畏，于阿耨多罗三藐三菩提心生退没，乐声

wén shèng shì míng chū fā xīn pú sà fàn yú dì yī gēn běn zhòng zuì
闻乘，是名初发心菩萨犯于第一根本重罪，

xiān suǒ xiū xí yī qiè shàn gēn jiē xī shāo rán duò yú è qù lí ān
先所修习一切善根皆悉烧然，堕于恶趣，离安

wěn chù shī rén tiān lè jí yǐ dà shèng jìng jiè zhī lè huài pú tí xīn
隐处，失人天乐及以大乘境界之乐，坏菩提心。

shì gù pú sà yí yīng xiān zhī zhòng shēng shàn gēn jí liǎo bǐ xīn suí qí
是故菩萨宜应先知众生善根及了彼心，随其

suǒ kān cì dì shuō fǎ rú rù dà hǎi jiàn jiàn zhì shēn shàn nán zǐ
所堪次第说法，如入大海渐渐至深。善男子，

shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà suí qí suǒ yìng yǐ zhǒng zhǒng xíng xiàn
是虚空藏菩萨摩诃萨随其所应，以种种形现

shēng qí tǔ ér wèi shuō fǎ lìng shēng cán kuì yú suǒ fàn zuì fā lù
生其土而为说法，令生惭愧，于所犯罪发露

chàn huǐ bú duò è qù zēng jìn shàn gēn zhǎng yǎng ē nòu duō luó
忏悔，不堕恶趣，增进善根，长养阿耨多罗

sān miào sān pú tí xīn shàn nán zǐ yòu yǒu chū fā xīn pú sà fàn gēn běn
三貌三菩提心。善男子，又有初发心菩萨犯根本

zuì wèi duò è qù wén xū kōng zàng pú sà mó hē sà míng zhì xīn yuàn
罪畏堕恶趣，闻虚空藏菩萨摩诃萨名，至心愿

jiàn yù fā lù chàn huǐ suǒ fàn zuì gù yú chū yè hòu fēn shāo jiān
见，欲发露忏悔所犯罪故，于初夜后分，烧坚

hēi chén shuǐ jí duō qié luó xiāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōng zàng pú
黑沉水及多伽罗香，至心合掌，称虚空藏菩

sà mó hē sà míng shàn nán zǐ shí xū kōng zàng pú sà mó hē sà
萨摩诃萨名。善男子，时，虚空藏菩萨摩诃萨

suí qí suǒyìngxiànzhǒngzhǒngxíng huòxiàn zì shēn huòshēngwénshēn
随其所应现种种形，或现自身，或声闻身，

huòchà lì shēn pó luó ménshēn nǎi zhì tóngnántóng nǚ děngshēn
或刹利身、婆罗门身，乃至童男童女等身，

zài bǐ fàn zuì chū fā xīn pú sà qián jiào lìng fā lù chàn huǐ chú zuì yǐ
在彼犯罪初发心菩萨前，教令发露忏悔除罪，以

shànqiǎofāngbiàn kāi shì shènshēn wú shàngzhèngzhēn dà shèng zhī xíng sān
善巧方便开示甚深无上正真大乘之行三

mèi zǒng chí rěn rǔ zhī dì shě zhū è qù dé bú tuì zhuǎn ē
昧、总持、忍辱之地，舍诸恶趣，得不退转阿

nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn jīng qín xiū xíng liù bō luó mì dé lì
耨多罗三藐三菩提心，精勤修行六波罗蜜，得力

jiān gù yóu rú jīn gāng nǎi zhì zì dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
坚固犹如金刚，乃至自得阿耨多罗三藐三菩提。

yòu shànnán zǐ xū kōngzàng pú sà mó hē sà ruò bú xiànshēn zài qí
又，善男子，虚空藏菩萨摩诃萨若不现身在其

rén qiánjiào fā lù zhě shì chū fā xīn pú sà yīng yú hòu yè hé zhǎng
人前教发露者，是初发心菩萨应于后夜，合掌

zhì xīn ér xiàngdōngfāng shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng qǐng
至心而向东方，烧坚黑沉水及多伽罗香，请

míngxīngyán míngxīng míngxīng chéng dà cí bēi rǔ jīn chūchū
明星言：‘明星！明星！成大慈悲！汝今初出

zhàoyán fú tí dà bēi hù wǒ kě wèi wǒ bó xū kōngzàng pú sà mó
照阎浮提，大悲护我，可为我白虚空藏菩萨摩

hē sà yuàn yú mèngzhōng shì wǒ fāngbiàn fā lù chàn huǐ fàn gēnběn
诃萨，愿于梦中示我方便，发露忏悔犯根本

zuì lìng dé dà shèngfāngbiàn zhì yǎn shànnán zǐ bǐ chū fā xīn
罪，令得大乘方便智眼。’善男子，彼初发心

pú sà jí yú mèngzhōngmíngxiàng chū shí xū kōngzàng pú sà mó hē
菩萨即于梦中明相出时，虚空藏菩萨摩诃

sà suí qí suǒyìng ér wèixiànshēn yǐ zhūfāngbiàn lìng bǐ chū fā xīn pú
萨随其所应而为现身，以诸方便令彼初发心菩

sà fā lù chàn huǐ xiān suǒ fàn zuì shì fāngbiàn zhì lìng bǐ pú sà shēn
萨发露忏悔先所犯罪，示方便智，令彼菩萨深

huái jīng bù yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn dé bú wàngsānmèi
怀惊怖，于阿耨多罗三藐三菩提心得不忘三昧，

jiān zhù dà shèng jí dé mǎn zú liù bō luó mì bù jiǔ chéng jiù yī qiè
坚住大乘，疾得满足六波罗蜜，不久成就一切

zhǒng zhì
种 智。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà yù yú rén yán rǔ
“复次，善 男子，初发心菩萨语余人言：‘汝

jīn bù néngyào yú dà shèng yì bù néngxíng liù bō luó mì zhōng bù
今不 能 乐于大 乘 ， 亦不 能 行六波罗蜜， 终 不

néng dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí bù rú zǎo fā shēngwén pì
能 得阿耨多罗三 藐 三菩提，不如早发 声 闻、辟

zhī fó xīn sù jìn shēng sǐ rù bō niè pán yú rú shàngshuō shì
支佛心，速尽 生 死入般涅槃。’余如 上 说，是

míngchū fā xīn pú sà fàn yú dì èr gēnběnzhòng zuì
名 初发心菩萨犯于第二根本 重 罪。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà yù yú rén yán rǔ
“复次，善 男子，初发心菩萨语余人言：‘汝

jīn hé yòngshòuxué bō luó tí mù chā lǜ yí dāng sù fā ē nòuduō luó
今何 用 受学波罗提木叉律仪，当 速发阿耨多罗

sānmiǎosān pú tí xīn shòu chí dú sòng dà shèngjīng diǎn xiānsuǒzàozuò
三 藐 三菩提心，受 持读诵大 乘 经 典，先所造作

shēn kǒu yì yè zhū bú shànxíngdāng dé qīngjìng bú shòuwèi lái zhū
身 、口、意业诸不 善 行 当 得清净，不受未来诸

è guǒbào yú rú shàngshuō shì míngchū fā xīn pú sà fàn yú dì
恶果报。’余如 上 说，是名 初发心菩萨犯于第

sāngēnběnzhòng zuì
三根本 重 罪。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà yù yú rén yán rǔ
“复次，善 男子，初发心菩萨语余人言：‘汝

jīn bù yīngtīngshòu dú sòngshēngwén jīng diǎn rǔ dāng fù bì shēngwén
今不应听受读诵 声 闻经 典， 汝 当 覆蔽 声 闻

jīng diǎn shēngwén fǎ zhōng wú dà guǒbào bù néngduànchú jié shǐ fán
经 典， 声 闻法 中 无大果报，不能 断 除结使烦

nǎo rǔ dāngtīngshòu dú sòngqīngjìng dà shèngshènshēn jīng diǎn yòunéng
恼。汝 当 听受读诵清净大 乘 甚 深经 典，又能

xiāochúzhū bú shàn yè jí dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zuò
消除诸不 善 业，疾得阿耨多罗三 藐 三菩提。’作

cǐ shuō yǐ yǒu xìn shòuzhě èr rén jù míng fàn gēnběn zuì yú rú shàng
此说已有信受者，二人俱名 犯根本罪。余如 上

shuō shì míngchū fā xīn pú sà fàn yú dì sì gēnběnzhòng zuì
说， 是名 初发心菩萨犯于第四根本 重 罪。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà qī wàngliǎngshé
“复次，善男子，初发心菩萨欺妄两舌，
xī qiú míngchēng lì yǎng gōngjìng zàn dà shèngjīng wèi tā jiě shuō
希求名称、利养、恭敬，赞大乘经为他解说，
ér yù rényán wǒ shì shàn jiě mó hē yǎnzhě wèi tān lì gù jiàn
而语人言：‘我是善解摩诃衍者。’为贪利故，见
tā jiě shuō dà shèngjīng diǎn dé gòngyǎngzhě zēng huǐ qīng jí[17] ér zì
他解说大乘经典得供养者，憎毁轻嫉而自
gònggāo xū kuángwàng yǔ dé guòrén fǎ zuò cǐ xíngzhě lí ān wěn
贡高，虚诳妄语得过人法。作此行者，离安隐
chù fàn bō luó yí yú dà shèngzhōngwéi fàn zuì zhònggēnběn zuì yě
处，犯波罗夷，于大乘中为犯最重根本罪也。
shànnán zǐ pì rú yǒurén yù qù bǎozhōuchéngchuán rù hǎi ér yú
善男子，譬如有人欲趣宝洲乘船入海，而于
zhōng lù zì huài qí chuán mò nì ér sǐ bú zì jì mìng qǐ néng dé
中路自坏其船，没溺而死不自济命，岂能得
bǎo rú chū fā xīn pú sà yì fù rú shì chéngzhèng xìn chuán rù
宝？如初发心菩萨亦复如是，乘正信船，入
yú dà shèngshēnguǎng fǎ hǎi shǐ dé rù hǎi zì huài xìn chuán shī
于大乘深广法海，始得入海，自坏信船，失
zhì huì mìng rú shì yú chī chū fā xīn pú sà yǐ jí dù gù xū kuáng
智慧命。如是愚痴初发心菩萨以嫉妒故，虚诳
wàng yǔ dé guòrén fǎ ér fàn dà shèngzhònggēnběn zuì yú rú shàng
妄语得过人法，而犯大乘重根本罪。余如上
shuō shì míngchū fā xīn pú sà fàn yú dì wǔ gēnběnzhòng zuì
说，是名初发心菩萨犯于第五根本重罪。

fù cì shànnán zǐ wèi lái shì zhōng chū fā xīn pú sà
“复次，善男子，未来世中，初发心菩萨
yù zài jiā chū jiā chū fā xīn pú sà yán xiū duō luó zhōngshènshēnkōng
语在家出家初发心菩萨言：‘修多罗中甚深空
yì jí yǐ sānmèi zhū tuó luó ní rěn rǔ zhī dì zhǒngzhǒngzhuāngyán
义及以三昧、诸陀罗尼、忍辱之地种种庄严，
shì dà míng zhì zhū pú sà děngsuǒ kě guānxíng shòu chí dú sòng dà shèng
是大明智诸菩萨等所可观行。受持读诵大乘
jīng diǎn yòunéngwèi tā fēn bié yǎnshuō wǒ zì jiě liǎo yǐ cí bēi
经典，又能为他分别演说，我自解了，以慈悲

[17] 丽本：疾；永乐北藏本及龙藏本：嫉

gù wèi rǔ děngshuō rǔ děng yì dāng suí suǒshuōxíng yú shēnmiào
故，为汝等说。汝等亦当随所说行，于深妙
fǎ ér dé zhī jiàn bǐ chū fā xīn pú sà bú zuò shì yán wǒ dú sòng
法而得知见。’彼初发心菩萨不作是言‘我读诵
sī wéicóng tā wén jiě ér yán zì dé jiē shì tān qiú lì yǎng yīn yuán
思惟从他闻解’而言自得，皆是贪求利养因缘
ér zì xuànmài wéi fù sān shì zhū fó pú sà jí zhòngxiánshèng fàn yú
而自炫卖，违负三世诸佛菩萨及众贤圣，犯于
dà shèng zuì shēnzhòng zuì shī rén tiān lù shàng bù néng dé shēngwén
大乘最深重罪，失人天路，尚不能得声闻、
pì zhī fó shèng hé yóujiàn jìn dào yú dà shèng shànnán zǐ pì rú
辟支佛乘，何由渐进到于大乘？善男子，譬如
yǒu rén jiāngdǎozhòng rén yóuxíngkuàng yě jīng guòcóng lín jí dà
有人，将导众人游行旷野，经过丛林，极大
jī kě jiàn bǐ lín zhōngyǒu zhū měiguǒ ér qì shě zhī qǔ yú dú guǒ shí
饥渴，见彼林中有诸美果而弃舍之，取于毒果食
yǐ mìngzhōng shànnán zǐ bǐ rén yóushàng bù néng zì jì kuàng fù
已命终。善男子，彼人犹尚不能自济，况复
jiānnéng dù yú yú rén bǐ chū fā xīn pú sà yì fù rú shì rén shēn
兼能度于余人？彼初发心菩萨亦复如是，人身
nán dé jīn yǐ dé zhī yù shàn zhī shí fā dà shèng xīn ér tān lì yǎng
难得今已得之，遇善知识发大乘心，而贪利养
qīng zì xuànmài fànzhònggēnběn zuì wéi fù sān shì zhū fó pú sà
轻自炫卖，犯重根本罪，违负三世诸佛菩萨，
wéi zhū xiánshèng zhī suǒ qì shě duò yú è qù shì gù pó luó mén
为诸贤圣之所弃舍，堕于恶趣。是故婆罗门、
chà lì pí shè shǒu tuó luó bù yīng qīn jìn cǐ è pú sà ruò qīn
刹利、毗舍、首陀罗，不应亲近此恶菩萨，若亲
jìn zhě yì jiē dé zuì yú rú shàngshuō shì míngchū fā xīn pú sà fàn
近者亦皆得罪。余如上说，是名初发心菩萨犯
yú dì liù gēnběnzhòng zuì
于第六根本重罪。

fù cì shànnán zǐ wèi lái è shì chū fā xīn pú sà zàozuò
“复次，善男子，未来恶世初发心菩萨造作
zhū zá zhāntuó luó xíng wèichà lì zhāntuó luó pó luó ménzhāntuó luó
诸杂旃陀罗行，谓刹利旃陀罗、婆罗门旃陀罗、
dà chénzhāntuó luó dà jiāng jūn zhāntuó luó pí shèzhāntuó luó shǒu
大臣旃陀罗、大将军旃陀罗、毗舍旃陀罗、首

tuó luó zhān tuó luó hé děng míng wéi zhān tuó luó yì bǐ wèi zào zuò
陀罗旃陀罗。何等名为旃陀罗义？彼谓造作
zhū è xīn yè cǐ è bǐ qiū zì yán zhì huì zì shì cái bǎo xíng yú bù
诸恶心业。此恶比丘自言智慧，自恃财宝行于布
shī fàng yì jiāo màn chēn xián zēng jí yú shàn bǐ qiū gòng xiāng dòu
施，放逸憍慢，瞋嫌憎嫉余善比丘，共相斗
zhēng shì wáng chén lì qǔ shàn bǐ qiū wù yǐ fèng dà chén dà chén
诤，恃王臣力，取善比丘物以奉大臣，大臣
dé yǐ chuán yǐ shàng wáng fó fǎ sēng wù yì fù rú shì shàn nán zǐ
得已传以上王，佛法僧物亦复如是。善男子，
wáng yǔ dà chén jí è bǐ qiū fàn gēn běn zuì yú rú shàng shuō shì
王与大臣及恶比丘犯根本罪。余如上说，是
míng chū fā xīn pú sà fàn yú dì qī gēn běn zhòng zuì
名初发心菩萨犯于第七根本重罪。

fù cì shàn nán zǐ wèi lái è shì chū fā xīn pú sà zào zuò
“复次，善男子，未来恶世初发心菩萨造作
zhū zá zhān tuó luó xíng wèi chà lì zhān tuó luó pó luó mén zhān tuó luó
诸杂旃陀罗行，谓刹利旃陀罗、婆罗门旃陀罗、
dà chén zhān tuó luó dà jiāng jūn zhān tuó luó pí shè zhān tuó luó shǒu
大臣旃陀罗、大将军旃陀罗、毗舍旃陀罗、首
tuó luó zhān tuó luó cǐ è bǐ qiū shì hù guó wáng jí dà chén lì zì
陀罗旃陀罗。此恶比丘恃怙国王及大臣力，自
yán zhì huì zì shì cái bǎo xíng yú bù shī qīng xì huǐ rǔ zhū shàn bǐ qiū
言智慧，自恃财宝行于布施，轻戏毁辱诸善比丘，
dòu zhēng nǎo luàn fǎ shuō fēi fǎ fēi fǎ shuō fǎ shě zhèng jīng lǜ
斗诤恼乱，法说非法，非法说法，舍正经律
diān dǎo yì lùn duàn xué bō rě lí cí bēi xīn bú xìn rú lái suǒ shuō
颠倒义论，断学般若离慈悲心，不信如来所说
jīng diǎn qiǎo fāng biàn jiè wéi fǎ lì zhì lìng zhū qīng jìng shàn xíng bǐ qiū
经典巧方便戒，违法立制，令诸清净善行比丘
fèi yú zuò chán dú sòng jīng diǎn wú kǔ nǎo zhě shēng qí kǔ nǎo yǒu
废于坐禅、读诵经典，无苦恼者生其苦恼，有
kǔ nǎo zhě fù lìng zēng zhǎng héng huái è xīn huài shàn wēi yí xíng zhù
苦恼者复令增长，恒怀恶心坏善威仪，行住
zuò wò wú fù shí jié huǐ jìn pò jiè shí fēi shā mén zì yán shā mén
坐卧无复时节，毁禁破戒，实非沙门自言沙门，
shí fēi fàn hèng zì chēng fàn hèng bù jiě jīng diǎn wèi tā jiě shuō yāo
实非梵行自称梵行，不解经典为他解说，邀

zhì sì zhònggòngyǎnggōngjìng shànnán zǐ wáng yǔ dà chén jí è bǐ
致四众供养恭敬。善男子，王与大臣及恶比

qiū fàn gēnběn zuì yú rú shàngshuō shì míngchū fā xīn pú sà fàn yú
丘犯根本罪。余如上说，是名初发心菩萨犯于

dì bā gēnběnzhòng zuì shànnán zǐ bǐ shàn bǐ qiū zuò chánsòngjīng
第八根本重罪。善男子，彼善比丘坐禅诵经，

jiē shì fó fǎ chūyàozhèng yīn shì shàng fú tián yòu shì rěn rǔ sānmèi
皆是佛法出要正因，是上福田，又是忍辱三昧

fǎ qì néngshuōmiào fǎ chéng jiù zhòngshēng pò wú míng hēi àn
法器，能说妙法成就众生，破无明黑暗，

kāi shì jiānyǎn jì bá zhòngshēng fánnǎo yè è ruò bǐ nǎoluàn gù fàn
开世间眼，济拔众生烦恼业恶，若彼恼乱故犯

zhòng zuì shì shànnán zǐ fàn bā gēnběnzhòng zuì zhě wèinéngshēn rù
重罪，是善男子犯八根本重罪者，未能深入

yú fó zhèng fǎ yǐ gōng dé zhì huì jí wēishǎo gù
于佛正法，以功德智慧极微少故。

shànnán zǐ shì chū fā xīn pú sà fàn cǐ bā gēnběnzhòng zuì
“善男子，是初发心菩萨犯此八根本重罪

yǐ xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán fàn bō luó yí lí
已，先所修习一切善根皆悉烧然，犯波罗夷，离

ān wěnchù shī rén tiān lè jí yǐ dà shèngjìng jiè zhī lè huài pú tí
安隐处，失人天乐及以大乘境界之乐，坏菩提

xīn duò yú è qù lún huí shēng sǐ lí shàn zhī shí shànnán zǐ
心，堕于恶趣，轮回生死，离善知识。善男子，

shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà xiànzhǒngzhǒngxíng shì shēng qí tǔ
是虚空藏菩萨摩诃萨现种种形示生其土，

huòxiànchà lì xíng huòxiàn pó luó ménxíng huòxiànshēngwénxíng huò
或现刹利形，或现婆罗门形，或现声闻形，或

xiàn pì zhī fó xíng nǎi zhì tóngnántóng nǚ děngxíng zài bǐ fàn zuì chū
现辟支佛形，乃至童男童女等形，在彼犯罪初

fā xīn pú sà qián ér wèishuō fǎ lìng shēngcán kuì jí dà jīng bù
发心菩萨前而为说法，令生惭愧，极大惊怖；

yòujiào fā lù chàn huǐ chú zuì yǐ shànqiǎobiàn kāi shì shènshēn wú
又教发露忏悔除罪，以善巧便，开示甚深无

shàngzhèngzhēn dà shèng zhī xíng sānmèi zǒng chí rěn rǔ zhī dì
上正真大乘之行、三昧、总持、忍辱之地，

shě zhū è qù dé bú tuì zhuǎn ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
舍诸恶趣，得不退转阿耨多罗三藐三菩提心，

jīng jìn xiū xíng liù bō luó mì dé lì jiān gù yóu rú jīn gāng nǎi zhì jí
精进修行六波罗蜜，得力坚固犹如金刚，乃至疾
dé wú shàng pú tí
得无上菩提。

yòu shànnán zǐ xū kōngzàng pú sà mó hē sà ruò bú xiàn
“又，善男子，虚空藏菩萨摩诃萨若不现
shēn zài qí rén qiánjiào fā lù zhě shì chū fā xīn pú sà yīng yú hòu yè
身在其人前教发露者，是初发心菩萨应于后夜，
hé zhǎng zhì xīn ér xiàng dōngfāng shāo jiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó
合掌至心而向东方，烧坚黑沉水及多伽罗
xiāng qǐngmíngxīngyán míngxīng míngxīng chéng dà cí bēi rǔ
香，请明星言：‘明星！明星！成大慈悲！汝
jīn chūchūzhàoyán fú tí dà bēi hù wǒ kě wèi wǒ bó xū kōngzàng
今初出照阎浮提，大悲护我，可为我白虚空藏
pú sà mó hē sà yuàn yú mèngzhōng shì wǒ fāngbiàn fā lù chàn huǐ
菩萨摩诃萨，愿于梦中示我方便，发露忏悔
fàn gēnběn zuì lìng dé dà shèngfāngbiàn zhì yǎn shànnán zǐ bǐ
犯根本罪，令得大乘方便智眼。’善男子，彼
chū fā xīn pú sà jí yú mèngzhōngmíngxiàng chū shí xū kōngzàng pú
初发心菩萨即于梦中明相出时，虚空藏菩
sà mó hē sà suí qí suǒyìng ér wèixiànshēn yǐ zhūfāngbiàn lìng bǐ
萨摩诃萨随其所应而为现身，以诸方便，令彼
chū fā xīn pú sà yú suǒ fàn zuì shēnhuáijīng bù shì fāngbiàn zhì lìng
初发心菩萨于所犯罪深怀惊怖，示方便智，令
bǐ pú sà fā lù chàn huǐ yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn dé
彼菩萨发露忏悔，于阿耨多罗三藐三菩提心得
bú wàngsānmèi jiānzhù dà shèng jí dé mǎn zú liù bō luó mì bù
不忘三昧，坚住大乘，疾得满足六波罗蜜，不
jiǔ chéng jiù yī qiè zhǒng zhì shànnán zǐ bǐ xū kōngzàng pú sà mó
久成就一切种智。善男子，彼虚空藏菩萨摩
hē sà yǒngměngráo yì yī qiè zhòngshēng gù qí dǐngshàng tè[18] yǒu rú
诃萨勇猛饶益一切众生故，其顶上特[18]有如
cǐ rú yì bǎozhū fù yǐ wú liàng bǎi qiān shì jiā pí léng qié bǎo ér wéi
此如意宝珠，复以无量百千释迦毗楞伽宝而为
wéi rào bù yǔ yī qiè zhū pú sà děng shànnán zǐ shì xū kōngzàng
围绕，不与一切诸菩萨等。善男子，是虚空藏

[18] 丽本：得；永乐北藏本及龙藏本：特

pú sà mó hē sà chéng jiù rú sī bù kě sī yì fāngbiàn zhì huì
菩萨摩诃萨 成 就如斯不可思议方 便智慧。

fù cì shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēngwén xū kōngzàng pú
“复次，善男子，若有 众 生 闻虚空 藏菩

sà mó hē sà míng huòzàoxíngxiàng huòshègòngyǎng shì rén xiàn shì
萨摩诃萨名，或造形 像，或设供 养，是人现世

wú zhū zāi huàn shuǐ bù néngpiāo huǒ bù néngshāo dāo bù néngshāng
无诸灾 患，水不 能 漂，火不 能 烧，刀不 能 伤，

dú bù néngzhòng rén jí fēi rén wú néngwéi hài yì wú líng yǔ dào
毒不 能 中，人及非人无 能 为害，亦无囹圄、盗

zéi yuàn jiā zhū è jí bìng jī kě zhī kǔ suí shòuchángduǎn
贼、怨家、诸恶疾病、饥渴之苦，随寿 长 短

bì wú yāohèng lín mìngzhōng shí yǎn bú jiàn sè ěr bù wénshēng
必无夭横。临命 终 时，眼不见色，耳不闻 声，

bí bù wénxiāng shé bù zhī wèi shēn bù jué chù shǒu zú zhūgēn bù
鼻不闻 香，舌不知味，身不觉触，手足诸根不

néngwéiyòng wéi yú wēi shí jí shēnwēnnuǎn shí xū kōngzàng pú
能为用，唯余微识及身温暖[19]。时，虚空 藏菩

sà mó hē sà suí bǐ zhòngshēng suǒ shì zhī shén ér xiàn qí shēn huò
萨摩诃萨随彼 众 生 所事之神而现其身，或

zhuàn lún shèngwángshēn huò tí tóu lài zhāshēn huò pí shāménshēn
转 轮 圣 王 身，或提头赖吒身，或毗沙门身，

huò pí lóu lè jiā shēn huò pí lóu bó chāshēn huò yú tiānshēn huò
或毗楼勒迦身，或毗楼博叉身，或余天身，或

lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó
龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、

mó hóu luó qié rén fēi rén děngshēn zài qí rén qián ér shuō jì yán
摩睺罗伽、人、非人等 身，在其人前而说偈言：

sì shèng dì yì zhì zhě yīng guān
四 圣 谛义 智者应 观

ruò jiě liǎo zhě néng lí shēng sǐ
若解了者 能离 生 死

shànnán zǐ shí bǐ zhòngshēng yú mìng lín zhōng jì jiàn qí
“善男子，时彼 众 生 于命临 终，既见其

xī suǒ shì zhī shén yòuwénwèishuō rú cǐ yào jì jì zhōng zhī hòu
昔所事之神，又闻为说如此要偈，既 终 之后，

[19] 丽本：暖；永乐北藏本及龙藏本：暖

bú duò è qù yīn sī lì gù sù miǎnshēng sǐ yòu shànnán zǐ
不堕恶趣，因斯力故，速免生死。又，善男子，

ruò yǒuzhòngshēng xīn yào fó fǎ xū kōngzàng pú sà mó hē sà yú qí
若有众生心乐佛法，虚空藏菩萨摩诃萨于其

lín zhōng ér xiàn fó xíng wèishuō jì yán
临终而现佛形，为说偈言：

fó zhì zhēn shí dù shēng sǐ hǎi
佛智真实　度生死海

sù qiú fó zhì dé jìn zhū kǔ
速求佛智　得尽诸苦

shànnán zǐ shí bǐ zhòngshēng dé jiàn fó shēn yòuwén
“善男子，时彼众生，得见佛身，又闻

cǐ jì zhì xīn guānchá huān xǐ yǒngyuè bù néng zì shèng mìng
此偈，至心观察，欢喜踊跃，不能自胜，命

zhōng zhī hòu dé shēng jìng guó yǒng bú gèng zài wǔ zhuó shì jiè cháng
终之后，得生净国，永不更在五浊世界，常

huò qīn jìn bǐ fó rú lái yòuwénmiào fǎ bù jiǔ dāng dé ē nòuduō
获亲近彼佛如来，又闻妙法，不久当得阿耨多

luó sānmiǎosān pú tí shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà
罗三藐三菩提。善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨

suí bǐ zhòngshēng lín zhōng zhī shí yīngwénmiào fǎ jí yīngjiànsēng yì
随彼众生临终之时，应闻妙法及应见僧，亦

jiē pǔ shì shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà chéng jiù rú
皆普示。善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨成就如

cǐ bù kě sī yì fāngbiàn zhì huì
此不可思议方便智慧。

fù cì shànnán zǐ zhǒngzhǒngzhòngshēng yù dé sānmèi zì
“复次，善男子，种种众生欲得三昧自

zài zhī lì yīng yú hòu yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn jié yī shāojiān
在之力，应于后夜，净自洗浴，著新洁衣，烧坚

hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng yú yī qiè zhòngshēng qǐ cí bēi xīn
黑沉水及多伽罗香，于一切众生起慈悲心，

xiàng yú dōngfāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng pú sà míng
向于东方，至心合掌，称虚空藏菩萨名，

ér zuò shì yán yì chí dà zhì xū kōngzàng dé dà cí bēi wéiyuàn shī
而作是言：‘忆持大智虚空藏得大慈悲，唯愿施

wǒ bú wàngsānmèi jí biànshuō cǐ tuó luó ní yán
我不忘三昧。’即便说此陀罗尼言：

ōu lòu mǔ lòu nuò qí bó chā dǐ lì suō wù
殴于后切漏母。漏诺跨去支切。博叉楚垢切底都履切下皆同隶。娑勿
tuó là pó duǒ lì nài yè nài yè mó hē jiā lóu ní jiā ē
陁逻婆涉可20切頞都可切隶。奈夜奈夜。摩诃迦楼尼迦。阿
nóu bō yán pó xī mèi lì dǐ xī qié là yán pó
耨奴后切播阎市盐切婆薄贺切下阎婆皆同. 悉寐莫履切下皆同栗底。西伽巨左切罗阎婆.
xī mèi lì dǐ bá shé là shé pó xī mèi lì dǐ lú shè xī mèi
悉寐栗底。跋专葛21切阇逻阇婆.悉寐栗底。卢舍.悉寐
lì dǐ ē pó zhē nài xī mèi lì dǐ fú chǐ jù zhì xī mèi lì
栗底。阿婆步可切遮奈.悉寐栗底。浮侈邪贺切俱致.悉寐栗
dǐ suō pó hē
底。娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí lìng bǐ rén
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨即令彼人
dé yú sān mèi zì zài zhī lì
得于三昧自在之力。

fù cì shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēngyào yù dú sòngzhǒng
“复次，善男子，若有众生乐欲读诵种
zhǒng shū lùn yù fú zhòngshēng suǒ wèi bǐ lùn huò shì fó shuō
种书论，欲伏众生。所谓彼论，或是佛说，
huò pú sà shuō huòshēngwénshuō huò shì rén shuō shì rén yīng yú hòu
或菩萨说，或声闻说，或世人说。是人应于后
yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn jié yī shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié
夜，净自洗浴，著新洁衣，烧坚黑沉水及多伽
luó xiāng yú yī qiè zhòngshēng qǐ cí bēi xīn xiàng yú dōngfāng zhì
罗香，于一切众生起慈悲心，向于东方，至
xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng ér biànsòng cǐ
心合掌，称虚空藏菩萨摩诃萨名，而便诵此
tuó luó ní zhòu
陀罗尼咒：

ē nǐ là shé pí qián fú suō shé pí yē pó nài
阿祢奴履切逻阇鞞步儿切22下皆同. 钤巨耽切浮娑阇鞞.耶婆奈
shé pí bó cè suō mí bō zhā là shé pí tā nài pó là
阇鞞。博厕初器切娑迷莫隶23切. 波吒张伽切逻阇鞞。他奈婆逻

---

20 丽本：步可反；永乐北藏本及龙藏本：涉可切
21 丽本：薄葛反；永乐北藏本及龙藏本：专葛切
22 丽本：步倪反；永乐北藏本及龙藏本：步儿切
23 丽本：莫隶反，吴音读之；永乐北藏本及龙藏本：莫隶切

pí sà duō là qié là ní xiū mó xiū mó mó hē qié
鞞。萨始达切多罗伽巨佐切逻泥奴滞[24]切．休磨武佐切下皆同休磨。摩诃伽

lóu ní jiā suō pó hē
楼尼迦。娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí lìng bǐ
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，即令彼

rén dé yú yì chí bú wàng zhī lì
人得于忆持不忘之力。

shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng yù rù dà hǎi yù wéishāng
“善男子，若有众生欲入大海，欲为商

gǔ yù fú tāngyào ér qiú lì yàn yù tuō xì fù yù tuō jiā suǒ
贾，欲服汤药而求力验，欲脱系缚，欲脱枷锁，

yù qiú miǎn tuō shū sòng cái wù ruò ài bié lí ruò yuànzēng huì yù
欲求免脱输送财物，若爱别离，若怨憎会，欲

bì shuǐhuǒ yù bì dào zéi yù bì shī zǐ yù bì hǔ láng dú shé zhī
避水火，欲避盗贼，欲避师子，欲避虎狼毒蛇之

nàn yù miǎn jí bìng jī kě zhī huàn yù qiú zūn wèi yǒu rú shì děng
难，欲免疾病饥渴之患，欲求尊位，有如是等

zhū suǒ qiú yù chēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng gōng jìng gòng
诸所求欲，称虚空藏菩萨摩诃萨名，恭敬供

yǎng xū kōngzàng pú sà mó hē sà jiē lìng mǎnyuàn
养虚空藏菩萨摩诃萨，皆令满愿。

fù cì shànnán zǐ ruò yǒuwáng zǐ tān yàowángwèi yù
“复次，善男子，若有王子贪乐王位，欲

xī guàndǐng dé zì zài lì yīng yú hòu yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn
希灌顶得自在力，应于后夜，净自洗浴，著新

jié yī shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng yú yī qiè zhòngshēng
洁衣，烧坚黑沉水及多伽罗香，于一切众生

qǐ cí bēi xīn xiàng yú dōngfāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng
起慈悲心，向于东方，至心合掌，称虚空藏

pú sà mó hē sà míng ér biànsòng cǐ tuó luó ní zhòu
菩萨摩诃萨名，而便诵此陀罗尼咒：

ē nǐ là shé pí qián fú shā shé pí yē pó nài
阿祢奴履切逻阇鞞步儿切下皆同。钤巨耽切浮沙阇鞞。耶婆奈

shé pí bó cè pó mí bō zhā là shé pí tā nài pó là
阇鞞。博厕初器切婆迷莫隶[25]切。波吒张伽切逻阇鞞。他奈婆逻

[24] 丽本：奴帝切；永乐北藏本及龙藏本：奴滞切
[25] 丽本：莫隶反，吴音读之；永乐北藏本及龙藏本：莫隶切

pí sà duō là qié là ní xiū mó xiū mó mó hē jiā
鞞。萨始达切多逻伽已佐切逻泥奴帝切。休磨武佐切下同休磨。摩诃迦
lóu ní jiā suō pó hē
楼尼迦。娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jiē lìng bǐ rén
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨皆令彼人
dé mǎn suǒ yuàn
得满所愿。

fù cì shànnán zǐ ruò yǒu pó luó ménzhòng yuànyào yù
“复次，善男子，若有婆罗门众，愿乐欲
dé dà pó luó ménchù fù yǒuzhòngshēng qiú zhǎngzhěchù huò jū shì
得大婆罗门处，复有众生求长者处，或居士
chù huògōngqiǎochù huòduōwénchù huòwēi lì chù huò sī wéi
处，或工巧处，或多闻处，或威力处，或思惟
chù huò jiě tuō chù yīng yú hòu yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn jié yī
处，或解脱处，应于后夜，净自洗浴，著新洁衣，
shāo jiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng yú yī qiè zhòngshēng qǐ cí
烧坚黑沉水及多伽罗香，于一切众生起慈
bēi xīn xiàng yú dōngfāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng pú
悲心，向于东方，至心合掌，称虚空藏菩
sà mó hē sà míng ér zuò shì yán wéiyuàn shī wǒ dà cí bēi lì
萨摩诃萨名，而作是言：‘唯愿施我大慈悲力，
lìng wǒ suǒ qiú jí dé mǎn zú shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà
令我所求，疾得满足。’时，虚空藏菩萨摩诃萨
yǐ jìng tiān ěr wén bǐ qǐng yǐ suí qí suǒyìngxiànzhǒngzhǒngxíng ér wèi
以净天耳闻彼请已，随其所应现种种形而为
shuō fǎ lìng bǐ suǒyuàn jiē dé mǎn zú
说法，令彼所愿皆得满足。

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà chéng jiù rú
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨成就如
shì bù kě sī yì fāngbiàn zhì huì jiǔ yǐ dé rù fó gōng dé hǎi shàn
是不可思议方便智慧，久已得入佛功德海。善
nán zǐ dà hǎi zhī shuǐ nǎi kě yǒu rén néng zhī dī shù wú néng cè liàng
男子，大海之水乃可有人能知滴数，无能测量
xū kōngzàng pú sà mó hē sà qiǎo fāngbiàn zhì chéng jiù zhòngshēng zhī
虚空藏菩萨摩诃萨巧方便智成就众生之
xiànshù yě yòu shànnán zǐ xū kōng zhī liàngshàng kě dé zhī wú
限数也。又，善男子，虚空之量尚可得知，无

yǒu néng zhī xū kōng zàng pú sà mó hē sà suǒ kě chéng shú zhǒng zhǒng
有能知虚空藏菩萨摩诃萨所可成熟种种

zhòng shēng jí qí biànhuà huòzuò fó xíng huò pú sà xíng pì zhī
众生及其变化——或作佛形，或菩萨形、辟支

fó xíng huòshēngwénxíng pó luó ménxíng huòtóngnántóng nǚ xíng
佛形，或声闻形、婆罗门形，或童男童女形，

nǎi zhì rén fēi rén děngxíng gè suí suǒ yìng huò lìng mù dǔ huò shǐ
乃至人、非人等形，各随所应，或令目睹，或使

mèng jiàn ruò yǒu zhòng shēng lín mìng zhōng shí wéi chú zuì hòu jí wēi yī
梦见；若有众生临命终时，唯除最后极微一

xī xiān zào è yè shàn zhū shàn gēn dāng duò è qù shì xū kōng zàng
息，先造恶业烧诸善根，当堕恶趣，是虚空藏

pú sà mó hē sà jiē néng bá jì lìng dé ān lì tiān rén zhī lù
菩萨摩诃萨皆能拔济，令得安立天、人之路——

rú sī děng shì zhī biān jì zhě shànnán zǐ shì xū kōng zàng pú sà
—如斯等事之边际者。善男子，是虚空藏菩萨

mó hē sà chéng jiù rú cǐ bù kě sī yì qiǎo fāng biàn zhě fó gōng dé
摩诃萨，成就如此不可思议巧方便者，佛功德

hǎi jiǔ yǐ dé rù shànnán zǐ yǐ cǐ yuán gù dǐng shàng tè[26] yǒu
海久已得入。善男子，以此缘故，顶上特[26]有

rú yì bǎo zhū yǐ bǎi qiān shì jiā pí léng qié bǎo ér wéi wéi rào yǒu dà
如意宝珠，以百千释迦毗楞伽宝而为围绕，有大

guāng míng
光明。”

dāng yú rú lái shuō cǐ fǎ shí yī qiè dà zhòng xián shēng qí tè
当于如来说此法时，一切大众咸生奇特，

tàn wèi céng yǒu jiē xī hé zhǎng xiàng xū kōng zàng pú sà mó hē sà
叹未曾有，皆悉合掌向虚空藏菩萨摩诃萨。

shí xū kōng zàng pú sà mó hē sà jí cóng zuò qǐ piān tǎn yòu jiān
时，虚空藏菩萨摩诃萨即从座起，偏袒右肩，

cháng guì hé zhǎng ér bó fó yán shì zūn jīn cǐ shì jiè jù
长跪合掌，而白佛言：“世尊！今此世界，具

yú wǔ zhuó zhòng shēng yú àn yún hé shì zūn néng yú qí zhōng shī zuò
于五浊，众生愚暗，云何世尊能于其中施作

fó shì
佛事？”

[26] 丽本：得；永乐北藏本及龙藏本：特

ěr shí shì zūn gào xū kōng zàng pú sà mó hē sà yán shànnán
尔时，世尊告虚空藏菩萨摩诃萨言：“善男
zǐ rǔ jiàn xū kōng wú yǒu tān yù wú chēn wú chī zì xìng qīng
子，汝见虚空，无有贪欲，无嗔无痴，自性清
jìng fēng chén àn zhàng yǐ wéi bú jìng jì chéng lǎng yǐ jí jiàn rì
净，风尘暗障以为不净，既澄朗已，即见日
yuè xīng chén jí zhī chà nà luó pó shí shù shànnán zǐ rú lái jiǔ
月星辰，及知刹那罗婆时数。善男子，如来久
yú dì yī yì kōng yǐ dé zì zài jiàn yī qiè fǎ wú yǒu tān yù chēn
于第一义空已得自在，见一切法无有贪欲、嗔
huì yú chī wú fù wú jiě zì xìng qīng jìng dàn yǐ zhòng shēng kè
恚、愚痴，无缚无解，自性清净，但以众生客
chén fán nǎo zhī suǒ fù zhàng bù néng jué wù rú lái cí bēi wèi cǐ
尘烦恼之所覆障，不能觉悟，如来慈悲为此
děng gù fāng biàn shuō fǎ ér wèi chú duàn kè chén fán nǎo kāi qí zhì
等故方便说法，而为除断客尘烦恼，开其智
yǎn shǐ jiàn rú lái jìng rì zhào míng xiàn zài huò dǔ shèn shēn miào fǎ
眼，使见如来净日照明，现在获睹甚深妙法、
sì niàn chù fǎ nǎi zhì bā shèng dào fǎ lìng zhū zhòng shēng jiàn lì ān zhù
四念处法乃至八圣道法，令诸众生建立安住，
yòu lìng jí fā ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn dé dà cí bēi nǎi
又令疾发阿耨多罗三藐三菩提心，得大慈悲，乃
zhì jù zú shí bā bú gòng fǎ chéng yī qiè zhǒng zhì shànnán zǐ
至具足十八不共法，成一切种智。善男子，
rú lái chū shì zé néng chéng shú zhū pú sà zhòng jí yǐ yuán jué shēng
如来出世则能成熟诸菩萨众及以缘觉、声
wén zhī zhòng shànnán zǐ jīn shì xū kōng wéi yǐ yú yǎn wéi yǐ yǎn
闻之众。善男子，今是虚空为倚于眼、为倚眼
shí wéi yǐ yǎn chù ér dé zhù yé
识、为倚眼触而得住耶？”

xū kōng zàng pú sà mó hē sà bó fó yán fú yě shì zūn
虚空藏菩萨摩诃萨白佛言：“不也。世尊！”

fó yán shànnán zǐ wéi shì nèi qǐ yǎn chù zhī yuán shēng bǐ
佛言：“善男子，为是内起眼触之缘生彼
sān shòu ér yǐ kōng yé
三受而倚空耶？”

xū kōng zàng pú sà bó fó yán fú yě shì zūn
虚空藏菩萨白佛言：“不也。世尊！”

fó yán shànnán zǐ ěr bí shé shēn yì yì fù
佛言：“善男子，耳、鼻、舌、身、意亦复
rú shì
如是。”

fó yán shànnán zǐ zhòngshēng jīn zhě wéi yǐ yú kōng wéi
佛言：“善男子，众生今者为倚于空，为
shì xū kōng yǐ yú zhòngshēng
是虚空倚于众生？”

xū kōngzàng pú sà bó fó yán shì zūn gè gè xiāng yǐ hù
虚空藏菩萨白佛言：“世尊！各各相倚，互
zuò jìng jiè yòu fù gè gè bù wéi jìng jiè yī qiè zhū fǎ jiē xī kōng jì
作境界，又复各各不为境界，一切诸法皆悉空寂，
yī qiè zhū fǎ jiē xū jiǎ yī qiè zhū fǎ jiē yī[27] rú jí yǐ shí jì
一切诸法皆悉虚假，一切诸法皆依[27]如及以实际。
shì zūn yóu rú xū kōng wú huài wú chéng wú yì xiǎng fēn bié wú dòng
世尊！犹如虚空无坏无成，无忆想分别，无动
wú yáo wú ài wú zēng wú yá[28] wú zhǒng zǐ wú guǒ wú yè wú bào
无摇，无爱无憎，无芽[28]无种子，无果无业无报，
lí yú wén zì shì zūn yī qiè zhū fǎ yì fù rú shì pú sà ruò zhī
离于文字。世尊，一切诸法亦复如是。菩萨若知
cǐ zhě shì míngshàn zhī zhū fǎ zhī xìng dé wú shēng rěn
此者，是名善知诸法之性，得无生忍。”

ěr shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí shuō tuó luó ní yán
尔时，虚空藏菩萨摩诃萨即说陀罗尼言：

ē nóu nài ē bì pó là shé mó nóu chā
阿㝹奴侯切奈阿婢夫者切婆薄贺切逻阇市夜切。摩莫可切㝹奴后切叉
yè shì nài shì nài shé nài pí mó móu ní hē là ē
夜。视奈视奈。阇奈毗夫尼切磨武佐切下皆同。牟尼呵罗。阿
nài yè pō là jiù hē jiē pó nǐ pó sǒu pí
奈夜。颇逻力可切下同臼呵平贺[29]切。揭巨谒切婆祢奴履切婆薄贺切。薮毗
nài yè sǒu shè shè pó shè nài mó shè nài duǒ tuō
薄履切下同奈[30]夜。薮舍舍婆。舍奈磨。舍奈頞都可切下皆同他吐贺切。

[27] 丽本：依于；永乐北藏本及龙藏本：依
[28] 丽本：牙；永乐北藏本及龙藏本：芽
[29] 丽本：乎贺切；永乐北藏本及龙藏本：平贺切
[30] 丽本：毗奈；永乐北藏本及龙藏本：奈

mó nài mò dōu fàn pí shā shè mó zhī duǒ nài zhǐ lí shè ān
磨柰末兜梵。毗沙所贺切舍磨。支頞奈。枳黎舍菴[31]

fù sēng shū shā ní suō pó hē
复扶豆切。僧输沙踈马切泥奴滞切。娑婆呵

ěr shí shì zūn gào xū kōngzàng pú sà mó hē sà yán shàn zāi
尔时，世尊告虚空藏菩萨摩诃萨言："善哉！

shàn zāi rǔ jīn shuō cǐ wú jìn xiáng fú shī zǐ fèn xùn tuó luó ní yī
善哉！汝今说此无尽降伏师子奋迅陀罗尼，一

qiè zhòngshēng lín mìngzhōng shí zuì hòushén shí yǒuzhòng fán nǎozhàng
切众生临命终时，最后神识有重烦恼障

jí zhòng è yè cǐ tuó luó ní xī néngshāorán lìng dé wǎngshēngqīng
及重恶业，此陀罗尼悉能烧然，令得往生清

jìng fó guó shànnán zǐ rǔ jīn shànnéng yǐ cǐ chéngshú wú liàngzhòng
净佛国。善男子，汝今善能以此成熟无量众

shēng yòunéngchéngshú wú liàng fó chà cūnguó chéng yì yī qiè
生，又能成熟无量佛刹、村国[32]、城邑一切

zhòngshēng yòu suí suǒyìngxiànzhǒngzhǒngxíng yòu suí qí gēnshuōzhǒng
众生，又随所应现种种形，又随其根说种

zhǒng fǎ huòwèiyǎnshuō dà shèngjīng diǎn kāi shēn fǎ mén ruò shā
种法，或为演说大乘经典，开深法门。若沙

ménzhān tuó luó pó luó ménzhān tuó luó chà lì zhān tuó luó pí shè
门旃陀罗、婆罗门旃陀罗、刹利旃陀罗、毗舍

zhān tuó luó shǒu tuó luó zhān tuó luó cǐ zhū rén děngsuǒ fànzhòng zuì
旃陀罗、首陀罗旃陀罗，此诸人等所犯重罪，

yǐ yīn rǔ gù xī dé shāorán jīn yú shàn fǎ jiàn lì zēngzhǎng
以因汝故，悉得烧然，今于善法建立增长。"

ěr shí shì zūn ér shuō jì yán
尔时，世尊而说偈言：

zhòngshēngzhū tānzhēng jiē yīn zhūgēn qǐ
众生诸贪诤　皆因诸根起

ruò néng shè zhū gēn jí dé yú jiě tuō
若能摄诸根　疾得于解脱

ěr shí rú lái shuō cǐ jīng yǐ yǒu shí qiānrén tiān dé wú shēng
尔时，如来说此经已，有十千人、天得无生

fǎ rěn wú liàngrén tiān dé zhū sānmèi yòu wú liàngrén tiān dé tuó
法忍，无量人、天得诸三昧，又无量人、天得陀

[31] 丽本：庵（于甘反）；永乐北藏本及龙藏本：菴
[32] 丽本：园；永乐北藏本及龙藏本：国

luó ní yòu wú liàng rén tiān dài dé rěn rǔ yòu wú liàng rén tiān yú
罗尼，又无量人、天逮得忍辱，又无量人、天于
shí dì zhōng gè dé zēng jìn
十地中各得增进。

ěr shí shì zūn gào ē nán jí mí lè pú sà mó hē sà yán rǔ
尔时，世尊告阿难及弥勒菩萨摩诃萨言："汝
děng yīng dāng gōng jìng fèng chí cǐ jīng
等应当恭敬奉持此经。"

ěr shí ē nán jí mí lè pú sà jí cóng zuò qǐ piān tǎn yòu jiān
尔时，阿难及弥勒菩萨即从座起，偏袒右肩，
cháng guì hé zhǎng bó fó yán shì zūn cǐ miào jīng diǎn wǒ yǐ shòu chí
长跪合掌白佛言："世尊！此妙经典我已受持，
dāng hé míng cǐ jīng
当何名此经？"

fó yán shànnán zǐ cǐ jīng míng chàn huǐ jìn yī qiè zuì tuó luó
佛言："善男子，此经名忏悔尽一切罪陀罗
ní jīng yì míng bù kě sī yì fāng biàn zhì jiù jì yī qiè zhòng shēng jīng
尼经，亦名不可思议方便智救济一切众生经，
yì míng néng mǎn yī qiè zhòng shēng suǒ yuàn rú rú yì bǎo zhū jīng yì
亦名能满一切众生所愿如如意宝珠经，亦
míng xū kōng zàng pú sà jīng rú shì fèng xíng[33] ē nán dāng zhī ruò
名虚空藏菩萨经，如是奉行[33]。阿难当知，若
yǒu shànnán zǐ shàn nǚ rén jiǔ fā ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
有善男子、善女人，久发阿耨多罗三藐三菩提
xīn yú wú liàng bǎi qiān ē sēng qí jié xiū xíng liù bō luó mì yú shí
心，于无量百千阿僧祇劫修行六波罗蜜，于十
fāng shì jiè yī qiè fó suǒ zhǒng zhǒng gòng yǎng nǎi zhì mǎn wú liàng ē
方世界一切佛所种种供养，乃至满无量阿
sēng qí héng hé shā jié bù rú yǒu rén dú sòng shū xiě wèi rén jiě
僧祇恒河沙劫，不如有人读诵、书写、为人解
shuō xū kōng zàng pú sà jīng jí chí míng hào bǐ qián gōng dé bǎi fēn
说虚空藏菩萨经及持名号，比前功德，百分、
qiān fēn bǎi qiān wàn yì fēn bù jí qí yī suàn shǔ pì lèi suǒ bù néng
千分、百千万亿分不及其一，算数譬类所不能
zhī
知。"

[33] 丽本：持；永乐北藏本及龙藏本：行

ěr shí ē nán jí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn wǒ dāng
尔时，阿难及弥勒菩萨白佛言：“世尊！我当
rú shì fèng chí
如是奉持。”

shí zhū dà zhòngwén fó suǒshuō huān xǐ yǒngyuè yǐ zhūgòng
时，诸大众闻佛所说，欢喜踊跃，以诸供
jù gòngyǎng yú fó
具供养于佛。

虚空藏菩萨经

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù
南無喝啰怛那 哆啰夜耶 佉啰佉啰. 俱住俱住.

mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō
摩啰摩啰. 虎啰. 吽. 贺贺. 苏怛拏. 吽. 泼

mò ná suō pó hē
抹拏. 娑婆诃。

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán

补阙圆满真言

（三遍）

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵. 呼嚧呼嚧. 社曳穆契. 莎诃。

pǔ huíxiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng suō mó là suō mó là mí mónǎng sà hā là mó hē zán
唵. 娑摩啰. 娑摩啰. 弥摩 曩. 萨哈啰. 摩诃咱

hā là hòng
哈啰 吽。

bá yī qiè yè zhànggēnběn dé shēngjìng tǔ tuó luó ní

拔一切业 障 根本得 生 净土陀罗尼

（三遍）

ná mó ē mí duō pó yè duō tuō qié duō yè duō dì yè tuō
南無阿弥多婆夜。哆他伽跢夜。哆地夜他。

ē mí lì dū pó pí ē mí lì duō xī dān pó pí ē mí lì
阿弥唎。都婆毗。阿弥唎哆。悉耽婆毗。阿弥唎

duō pí jiā lán dì ē mí lì duō pí jiā lán duō qié mí nì
哆。毗迦兰帝。阿弥唎哆。毗迦兰哆。伽弥膩。

qié qié nuó zhǐ duō jiā lì suō pó hē
伽伽那。枳多迦隶。娑婆诃。

（不思议神力传云．若欲受持咒法．嚼杨枝．澡豆．漱口．然香．于佛像前胡跪合掌。日夜六时．各诵三七遍。即灭四重．五逆．十恶。谤方等罪．悉得灭除。现世所求皆得。不为恶鬼神所惑乱。若数满二十万遍．即感得菩提牙生。若至三十万遍．即面见阿弥陀佛。拔一切业障根本得生净土神咒云．若有善男子善女人能诵此咒者．阿弥陀佛常住其顶日夜拥护．无令怨家而得其便．现世常得安隐．临命终时．任运往生。）

zàn fó jì

赞佛偈

（一遍）

ē mí tuó fó shēn jīn sè　　xiànghǎoguāngmíng wú děng lún

阿弥陀佛身金色　　相好光明无等伦

bái háo wǎn zhuǎn wǔ xū mí　　gàn mù chéng qīng sì dà hǎi

白毫宛转五须弥　　绀目澄清四大海

guāngzhōnghuà fó wú shù yì　　huà pú sà zhòng yì wú biān

光中化佛无数亿　　化菩萨众亦无边

sì shí bā yuàn dù zhòngshēng　　jiǔ pǐn xián lìng dēng bǐ àn

四十八愿度众生　　九品咸令登彼岸

ná mó xī fāng jí lè shì jiè dà cí dà bēi ē mí tuó fó

南無西方极乐世界大慈大悲阿弥陀佛

（一称）

ná mó ē mí tuó fó

南無阿弥陀佛（千称或数百称）

ē mí tuó fó

阿弥陀佛（千称或数百称）

ná móguān shì yīn pú sà

南無观世音菩萨（三称三拜）

ná mó dà shì zhì pú sà

南無大势至菩萨（三称三拜）

ná móqīngjìng dà hǎi zhòng pú sà

南無清净大海众菩萨（三称三拜）

cí yúnchànzhǔjìng tǔ wén

慈云忏主净土文

（一遍）

yī xīn guī mìng jí lè shì jiè ē mí tuó fó yuàn yǐ jìng
一心皈命．极乐世界．阿弥陀佛。愿以净
guāngzhào wǒ cí shì shè wǒ wǒ jīn zhèngniàn chēng rú lái míng wèi
光照我．慈誓摄我。我今正念．称如来名．为
pú tí dào qiú shēngjìng tǔ fó xī běn shì ruò yǒuzhòngshēng yù
菩提道．求生净土。佛昔本誓．若有众生．欲
shēng wǒ guó zhì xīn xìn yào nǎi zhì shí niàn ruò bù shēngzhě bù
生我国．至心信乐．乃至十念．若不生者．不
qǔ zhèng jué yǐ cǐ niàn fó yīn yuán dé rù rú lái dà shì hǎi
取正觉。以此念佛因缘．得入如来大誓海
zhōng chéng fó cí lì zhòng zuì xiāomiè shàngēnzēngzhǎng ruò
中．承佛慈力．众罪消灭．善根增长。若
lín mìngzhōng zì zhī shí zhì shēn wú bìng kǔ xīn bù tān liàn yì
临命终．自知时至．身无病苦．心不贪恋．意
bù diāndǎo rú rù chándìng fó jí shèngzhòng shǒu zhí jīn tái lái
不颠倒．如入禅定。佛及圣众．手执金台来
yíng jiē wǒ yú yī niànqǐng shēng jí lè guó huā kāi jiàn fó jí
迎接我。于一念顷．生极乐国。华开见佛．即
wén fó shèng dùn kāi fó huì guǎng dù zhòngshēng mǎn pú tí yuàn
闻佛乘．顿开佛慧。广渡众生．满菩提愿。
shí fāngsān shì yī qiè fó yī qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛．一切菩萨摩诃萨．摩诃般
rě bō luó mì
若波罗蜜。

huíxiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé　　zhuāngyán fó jìng dù
愿以此功德　庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn　　xià jì sān tú kǔ
上报四重恩　下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě　　xī fā pú tí xīn
若有见闻者　悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn　　tóngshēng jí lè guó
尽此一报身　同生极乐国

sān guī yī
三皈依

（一遍）

zì guī yī fó　dāngyuànzhòngshēng　tǐ jiě dà dào　fā wú
自皈依佛．当愿众生．体解大道．发无
shàng xīn　zì guī yī fǎ　dāngyuànzhòngshēng　shēn rù jīngzàng　zhì
上心。自皈依法．当愿众生．深入经藏．智
huì rú hǎi　zì guī yī sēng　dāng yuàn zhòng shēng　tǒng lǐ dà
慧如海。自皈依僧．当愿众生．统理大
zhòng　yī qiè wú ài　hé nánshèngzhòng
众．一切无碍。和南圣众。

（发愿文．回向偈．当对佛跪念。念毕．起身三礼而退。）

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂